

Kortlægning af faglærernes behov for kompetencer og fagligt netværk ved implementering af Trepartsaftalen 2018-2019

Projektnummer: 140782

Pulje: AMU7814 Udvikling af analyser 2019

Sags. nr.: 039.804.581

Analysen er gennemført af Byggeriets Uddannelser for Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri i samarbejde med Mercantec, AMU Nordjylland og Learnmark. Rapporten er udarbejdet af projektleder Anne Mette Brock Jensen, uddannelseskonsulent hos Byggeriets Uddannelser, og vil kunne downloades fra hjemmesiden for Byggeriets Uddannelser. Den ordinære analyse er gennemført med midler fra Undervisningsministeriet under UUL- puljen 2019.

Indhold

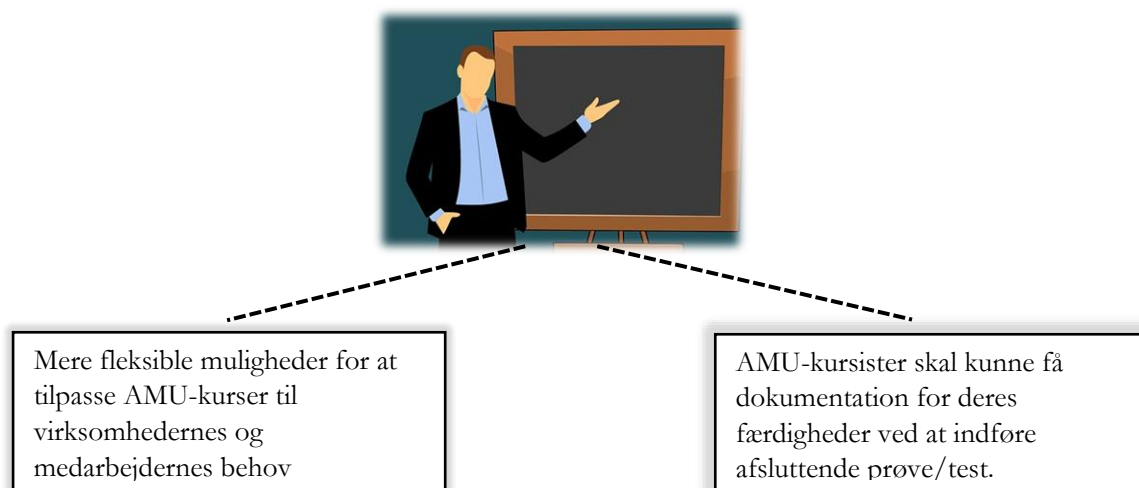
1. Indledning.....	4
1.1 Analysens formål og mål	5
2. Metode og proces	6
2.1 Kvantitativ metode.....	6
2.2 Kvalitativ metode	6
2.3 Analytisk tilgang	6
2.4 Proces	7
2.5 Projektets organisering	7
3. Executive summary	8
4. Kortlægning af alle godkendte skoler til BAI's kurser med AMU-prøver	10
5. Kortlægning af gennemførte kurser med AMU-prøver i 1. kvartal 2020.....	13
5.1 Del 1 af den kvantitative analyse af empiri fra spørgeskemaundersøgelsen.....	16
5.2 Del 2 af den kvantitative analyse - prøveresultaterne	17
6. Faglærernes erfaringer med gennemførelse af kurser med AMU-prøver i 1. kvartal 2020	20
6.1 Besvarelsen af den kvalitative undersøgelse	21
6.2 Sammensætning af fokusgruppen	22
6.3 Fokusgruppens vurdering af analysens resultater – ved workshop 1.....	23
7. Afdækning af faglærernes kompetencebehov ved gennemførelse af kurser med prøver.....	31
8. Den endelige model for faglærerseminar - analysens handlingsplan.....	34
8.1- Faglærerseminar del 1	35
8.2 - Faglærerseminar del 2.....	36
9. Formidling af analysens resultater til interessenter	37
Bilag til analyserapport.....	39
Bilag 1 – Program for workshop 1 med fokusgruppe.....	39
Bilag 2 – Program for virtuel 2. workshop med fokusgruppe	40
Bilag 3 – Fokusgruppens opsamling på undersøgelsens resultater 1. workshop	42
Bilag 4 - Sammendrag af fokusgruppens 2. Workshop.....	51
Fokusgruppen dialog over anvendelse af didaktisk model	53
Hiim og Hippe - den didaktiske relationsmodel	55
Udklip fra en udviklers besvarelse af spørgeskema	57
Dialog for udvikling af faglærerseminar	59
Bilag 5 - De udviklede faglærerseminarer	60

1. Indledning

I trepartsaftalen fra august 2016 blev det aftalt at nedsætte en ekspertgruppe om voksen-, efter- og videreuddannelse, som skulle analysere og komme med forslag til, hvordan voksen-, efter- og videreuddannelsesindsatsen kan styrkes. Med afsæt i ekspertgruppens anbefalinger indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter i 2017 en aftale om, at virksomheder og medarbejdere skal have adgang til en stærk, målrettet og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelsesindsats, som motiverer til opkvalificering og omstilling i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Trepartsaftalen skal give friere rammer for at tilpasse kurserne til virksomhedernes og medarbejdernes behov. Samtidig skal det være lettere for AMU-kursisterne at dokumentere deres kompetencer ved at indføre afsluttende test/prøver på offentligt udbudte AMU-kurser, som ses illustreret i figur 1.0.1.

Figur 1.0.1

Kilde: UVM (hjemmeside)

Som følge af trepartsaftalen 2017 om styrket og mere fleksibel voksen-, efter og videreuddannelse har Efteruddannelsesudvalget i 2018 gennemført en gennemgribende kursusrevision for modernisering af BAI's kursusudbud - med henblik på reducere kompetenceoverlap, fastholdelse og aktualisering af kompetencemål, sammenlægning af kurser eller placering i arkiv. Kursusrevisionens resultater skal tilgodese mere fleksible muligheder for gennemførelse af virksomhedernes og medarbejdernes behov for kompetenceudvikling.

Med ny bekendtgørelse er der indført generelt prøvekrav på arbejdsmarkedsuddannelserne pr. 1. januar 2019. Dette med henblik på at styrke kvaliteten, validiteten og overførbareheden i voksen- og efteruddannelsestilbuddene.

Som beskrevet i trepartsaftalen, skal prøverne bidrage til, at læringsudbyttet for deltagerne øges. Samtidig er det formålet, at prøvekravet skal øge tilliden til kvaliteten af AMU og til den bedømmelse, der sker på uddannelserne. Det langsigtede mål er, at flere på arbejdsmarkedet kan dokumentere deres kompetencer bedre og dermed øge muligheden for mobilitet og tilpasning på arbejdsmarkedet.

Trepartsaftalen fastlægger, at ”prøverne skal knyttes op på den enkelte uddannelses tilrettelæggelsesform og indhold”, og dette skal altid være udgangspunktet for udvalgenes arbejde.

I praksis betyder dette:

1. Prøverne har til formål at undersøge, om deltageren har opnået de fastsatte mål med arbejdsmarkedsuddannelsen. Afprøvningen skal således ske i forhold til arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering, og dermed den eller de kompetencer, arbejdsmarkedsuddannelsen leder frem til, og de elementer af viden og færdigheder, der er beskrevet i målformuleringen.
2. Prøverne skal beskrives på en måde, som ikke forhindrer, at uddannelsesinstitutionerne fortsat har metodefrihed og selv fastlægger, hvordan kursisterne når uddannelsernes centralt fastsatte mål (jf. AMU-bekendtgørelsens § 17 ”Undervisningen skal uanset den pædagogiske metodefrihed føre til samme landsdækkende kompetence for alle deltagere”).

Efteruddannelsesudvalget har i 2019 udviklet prøver, som trådte i kraft januar 2020, til i alt 161 eksisterende kurser. I forlængelse af arbejdet med at udvikle prøver til AMU-kurserne, er der behov for at understøtte skolernes arbejde med prøverne og faglærernes integration af prøverne i deres tilrettelæggelse af undervisning, både fagligt og pædagogisk.

1.1 Analysens formål og mål

BAI vil gerne understøtte skolerne og faglærernes behov for kompetencer og fagligt netværk ved implementering af Trepartsaftalen. Efteruddannelsesudvalget vil derfor kortlægge faglærernes behov for kompetencer i relation til deres arbejde med gennemførelse af AMU-kurser med tilhørende prøver. Dette for, at udvalget kan støtte faglærerne i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning, hvor der samtidig skal afholdes prøve.

Analysen afdækker faglærernes kompetencebehov i relation til afholdelse af prøver og til integrering af prøverne i tilrettelæggelsen af undervisningen, både fagligt og pædagogisk, samt muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle erfa-netværk og -fora.

Analysen indeholder følgende mål:

- Kortlægning af faglærernes erfaringer med at gennemføre arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der indgår prøver.
- Kortlægning af de valgte prøveformers effekt på gennemførelsen af undervisningen og anvendte didaktik.
- Kortlægning af faglærernes evaluering og forslag til forbedringer af de valgte prøveformer.
- Afdækning af faglærernes kompetencebehov i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning med prøveafholdelse.
- Undersøgelse af muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer – til brug for ”Next Best Practice”
- Afdækning af muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

2. Metode og proces

Analysens datagrundlag er baseret på Desk research og en kombination af kvantitative og kvalitative metoder.

Der er anvendt Desk research til brug for kortlægning af alle skoler inden for alle BAI's jobområder, der anvendes til gennemførelsen af den kvantitative og kvalitative undersøgelse. Kortlægningen af gennemførte kurser med prøver og faglærernes erfaringer med disse osv. for 1. kvartal 2020 består alene af skriftlig spørgeskemaundersøgelse, der blev gennemført i april-maj måned 2020. Metoden er begrundet i den daværende Corona-situation med nedlukkede skoler og hensynet til de enkelte faglæreres anonymitet i besvarelsen af de kvalitative spørgsmål. Til afdækning af aktiviteten for de respektive AMU-kurser på alle BAI's kurser i perioden 1. kvartal 2020 udføres udtræk fra UVM's Uddannelsesstatistik.

Til validering/kvalificering af spørgeskemaundersøgelsens kvalitative resultater anvendes fokusgruppe-dialog/interview. Fokusgruppen består af faglærere blandt de skoler, der er mest repræsenteret i undersøgelsen og bedst dækker jobområderne.

Dialog i arbejdsgrupper/fokusgruppen forud for udvikling af faglærerseminarer.

2.1 Kvantitativ metode

Kortlægning af antal gennemførte kurser med AMU-prøver – udviklet af BAI, fordelt på branche og skoler, er udført på baggrund af skolernes besvarelse af et skriftligt spørgeskema, udsendt til alle BAI's godkendte skoler.

Datagrundlaget er skolernes besvarelse af undersøgelsen. Derfor vil datagrundlaget fra spørgeskemaundersøgelsen sammenholdes med udtræk fra UVM's uddannelsesstatistik for samme periode.

2.2 Kvalitativ metode

Kortlægning af faglærernes erfaringer med gennemførelse af kurser med AMU-prøver er udført på baggrund af skolernes besvarelse af et skriftligt spørgeskema, udsendt til alle BAI's godkendte skoler.

Spørgeskemaet til den enkelte faglærer består af såvel kvantitative spørgsmål til respondenterne om, hvor mange og hvilke kurser med prøver, som respondenterne har gennemført - foruden de ca. i alt 20 kvalitative spørgsmål om respondenterne's erfaring i forhold til didaktiske elementer ved gennemførelsen af undervisning med afsluttende prøve, deltagerne's reaktioner på prøverne samt evt. øget samarbejdet med kolleger og andre skoler. Dette er for at give et overblik over respondenterne og derved skabe mere transparens i din analyse

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen fra faglærerne valideres af en fokusgruppe, der kvalificerer besvarelserne ved en workshop.

2.3 Analytisk tilgang

Gennem analyse af såvel de kvantitative data og den samlede mængde empirisk data, for kortlægning af faglærernes erfaring, evaluering og forslag til forbedringer, prøvernes effekt på undervisningen, den anvendte didaktik, udvikles en model for faglærerseminar. Faglærerseminarerne udvikles med pointerne fra undersøgelsen og ud fra en didaktisk model, der rummer alle elementer for gennemførelse af kurser.

2.4 Proces

Analysens processer gennemføres som illustreret i figur 2.4.1.

På baggrund af udtræk fra Uddannelsesadministration.dk kortlægges alle godkendte skoler fordelt på alle BAI's jobområder, hvor der er kurser med AMU-prøver.

Antallet af gennemførte kurser med AMU-prøver for 1. kvartal 2020 fordelt på BAI's jobområder, kortlægges på baggrund af resultatet fra den kvantitative undersøgelse og sammenholdes med dataudtræk fra UVM's uddannelsesstatistik.

Sammensætning af fokusgruppe, der skal validere resultatet af den kvalitative spørgeskemaundersøgelse. Fokusgruppens kvalificering af undersøgelsens resultater gennemføres ved 1. workshop.

Kortlægningen af faglærerens erfaringer, danner det empiriske datagrundlag for gennemførelsen af 2. workshop. Dette danner grundlaget for udvikling af faglærerseminar, der skal klæde faglærerne bedre på til gennemførelse af kurser med prøver.

Fokusgruppen udvikler endelig model for faglærerseminarer og på baggrund af dette, udvikles en handlingsplan, som skal understøtte analysens resultater.

Analysens resultater videreformidles til BAI's interessenter ud fra en udviklet kommunikationsplan.

2.5 Projektets organisering

BAI er projektansvarlig for gennemførelsen af analysen, der gennemføres af Byggeriets uddannelser. En styregruppe bestående af formandskabet for BAI har til opgave at sikre analyseprojektets fremdrift og medvirke ved spredning af analysens resultater. Der er i løbet af projektperioden afholdt to styregruppemøder. Fokusgruppe består af faglærer fra hhv. Mercantec, AMU Nordjylland og Learnmark. Fokusgruppen validerer/kvalificerer Spørgeskemaundersøgelsen og udvikler desuden faglærerseminarer, som handlingsplan på baggrund af analysens resultater.

Figur 2.4.1 Oversigt over analysens processer

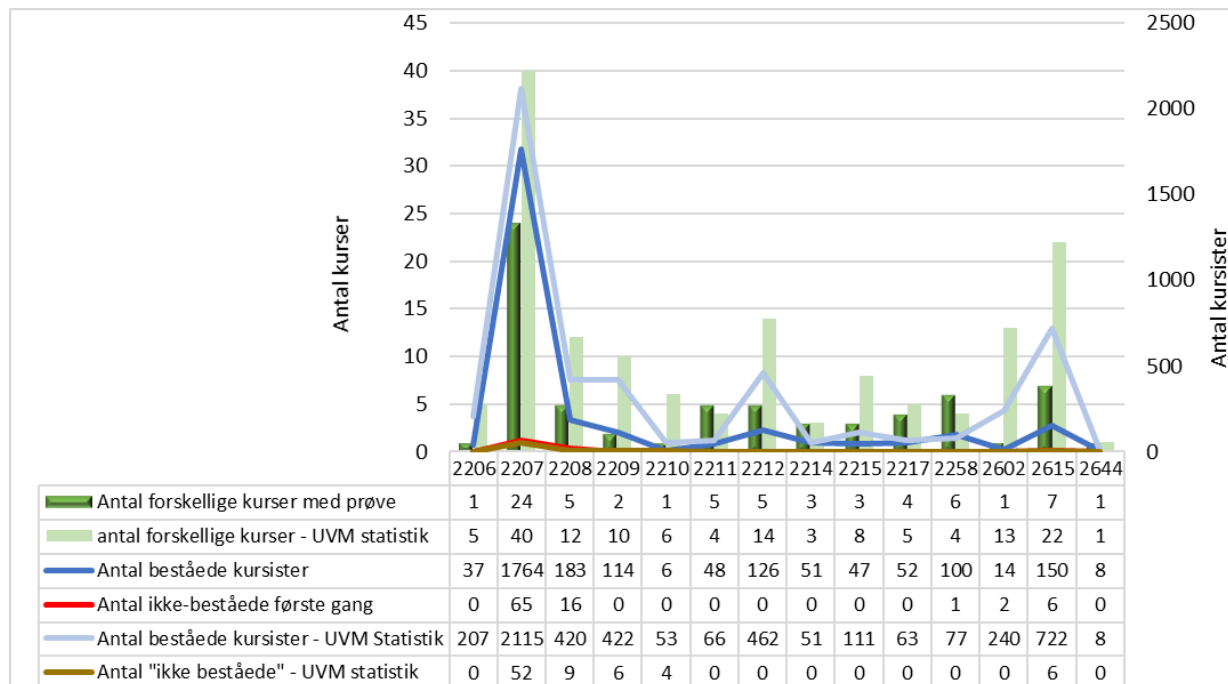

3. Executive summary

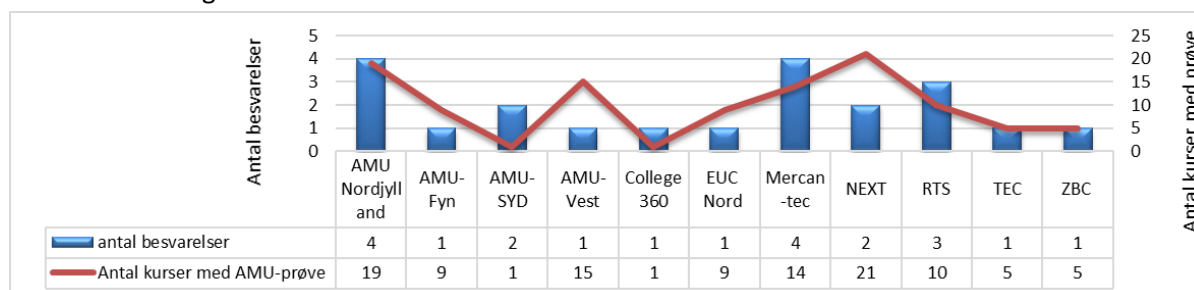
Efteruddannelsesudvalget havde januar 2020 udviklet 160 prøver fordelt på 14 af ud af BAI's samlede 17 FKB'er. I en kvantitativ og kvalitativ undersøgelse, der blev gennemført i maj 2020, responderede 14 ud af 26 af BAI's godkendte institutioner, hvoraf 3 ud af de 14 institutioner ikke har haft aktivitet i perioden.

Undersøgelsen, der dækker perioden 1. kvartal 2020, kortlagde antallet af gennemførte kurser med AMU-prøver og beståede kursister fordelt på BAI's jobområder **for de institutioner, der responderede**, sammenholdt med den samlede indmeldelse til UVM for samme periode.

Som det fremgår af ovenstående figur, så har der været aktivitet på kurser inden for alle de 14 jobområder/FKB'er på skolerne i undersøgelsen. Der fremstår et meget pænt antal beståede kursister i forhold til antal forskellige gennemførte kurser, hvor en del af kurserne er gennemført flere gange, hvilket det høje antal beståede pr. kursus også indikerer. For kurserne inden for FKB 2207 Anlægsarbejder er der kun knap 4 % af kursisterne, som ikke bestod kurset første gang. Den største andel kursister, der ikke bestod første gang (8,7%), ses inden for jobområdet FKB 2208 Asfaltbelægninger, hvilket skyldes et ekstraordinært stort antal udenlandske kursister, der ikke mestrede det danske sprog tilstrækkeligt.

21 faglærere, fordelt på 11 institutioner, responderede i den kvalitative del af undersøgelsen. Antal besvarelser fra faglærere fordelt på institutioner og antal kurser med prøver, de har gennemført - ses af nedenstående figur.

Faglærernes besvarelser dækker 12 ud af de 14 jobområder, der har haft aktivitet.

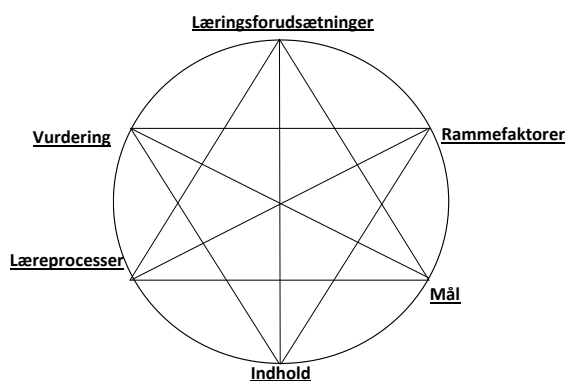

Analysen har overordnet opsamlede følgende til besvarelse af projektets mål:

- ✓ **Faglærernes erfaringer med at gennemføre arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der indgår prøver.**
Mange faglærere bruger en del tid på at forberede kursisterne til prøven. De fleste faglærere fortæller, at kursisterne generelt er nervøse før prøven pga. dårlige erfaringer, men at kursisterne generelt udviser forståelse, accept og tilfredshed for en prøve. De fleste faglæreres oplevelse er, at kursisterne er væsentlig mere aktive og opmærksomt lyttende i undervisningen, når de skal have en prøve.
- ✓ **De valgte prøveformers effekt på gennemførelsen af undervisningen og anvendte didaktik.**
Faglærerne responderer ikke rigtigt på prøveformernes effekt på undervisningen – men mere prøvernes generelle effekt på undervisningen. Mange faglærere er ikke glade for, at undervisningstiden er reduceret, da undervisningstiden er en væsentlig faktor for at kursisterne opnår de nødvendige kompetencer forud for prøven. Nogle faglærere mener, at de selv er blevet mere bevidste om kursets mål, og andre faglærere mener, at den centrale prøves indhold og form ikke har indflydelse på deres undervisning, da prøven er et krav udefra. Indførelsen af prøver generelt har gjort, at faglærerne primært fokuserer på beståelse af kurset for de svageste kursister end på kompetenceudviklingen af den enkelte.
- ✓ **Faglærernes evaluering og forslag til forbedringer af de valgte prøveformer.**
Nogle faglærere bemærker, at prøveformen bør afspejle de praktiske kurser ved at have tilsvarende praktiske prøver. De fleste faglærerne peger ikke direkte på konkrete diskrepans mellem kurset og den valgte prøveform men peger mere på mangler ved prøven og uenighed om prøvens faglige indhold. Der henvises til Excel-prøverne med Multiple Choice, hvor der er mulighed for mere end et rigtigt svar ud af 3 svarmuligheder, hvilket skræmmer deltagerne ved prøven. Der ønskes det 4. svarmulighed og med kun et rigtig svar, som det er for Multiple Choice papir-prøverne.

Der er udviklet en række faglærerseminarer på baggrund af undersøgelsens kortlægning af faglæreres kompetencebehov i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning med prøveafholdelse (Vurdering). Faglærerseminaret skaber samtidig bedst mulighed for fora for faglærer og erfa for "Next Best Practice".

Faglærerseminarerne er bygget op om og tager udgangspunkt i valg af følgende model for didaktik:

Didaktik er metode til at skabe refleksioner over formulering af Mål, Indhold, Læreprocesser, Læringsforudsætninger, Rammefaktorer – samt Vurdering af de opnåede kompetencer (Prøve)

(Hiim & Hippe, 1997)

Faglærerseminarerne er delt i to med følgende indhold:

- 1) Effektiv undervisning med prøver - med fokus på "Læreprocessen", "Rammefaktorer" og "Læringsforudsætninger" (i forhold til "Vurdering")
- 2) Effektiv undervisning med prøver – med fokus på fokus på "Mål" og "Indhold" og "Vurdering"

Første seminar ønskes afholdt i 2. eller 3. kvartal 2021 og anden dag afvikles 3. eller 4. kvartal 2021. Det forventes at seminarerne udbydes i både Øst- og Vestdanmark.

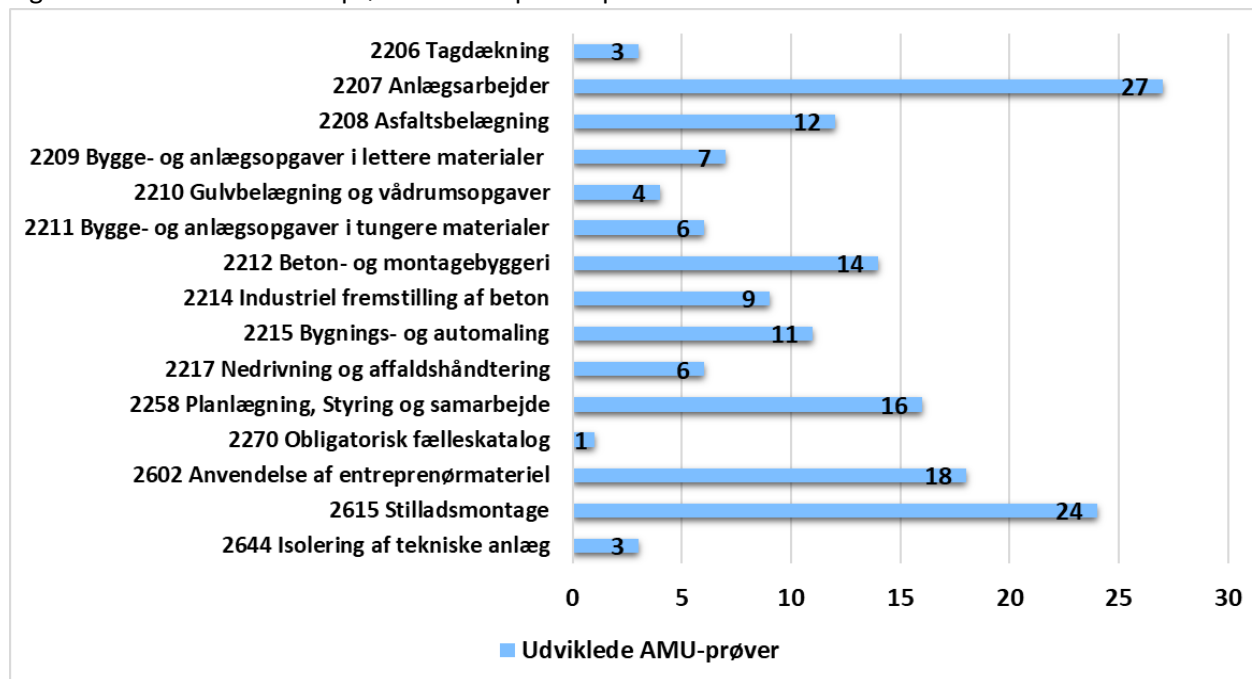

4. Kortlægning af alle godkendte skoler til BAI's kurser med AMU-prøver

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri (BAI) har kursusportefølje fordelt på 17 jobområder med Fælles kompetencebeskrivelser (FKB) + et kursus til Undervisningsministeriets Obligatoriske Fælleskatalog.

Efteruddannelsesudvalget udviklede i 2019 i alt 161 AMU-prøver for kurser udviklet før 2019 fordelt på 15 FKB'er som ses af nedenstående figur 3.1.1.

Figur 4.0.1: Antal udviklede prøver fordelt på FKB pr. 29. november 2019

Kilde: BAI's egne optegnelser

Der er således udviklet 160 prøver fordelt på 14 ud af Efteruddannelsesudvalgets samlede 17 FKB'er.

Der er tre af Efteruddannelsesudvalgets FKB'er, der ikke har kurser, hvor der er udviklet AMU-prøver i 2019. Det er for følgende:

- FKB 2213 Konstruktion og montage med glas og aluminium
- FKB 2218 Affaldsdeponering
- FKB 2633 Boringer på land og jordbundsundersøgelser

For FKB 2633 Boringer på land og jordbundsundersøgelser, indeholder denne FKB alene myndighedskurser med myndighedsprøver og for kurserne i FKB 2213 og FKB 2218 har aktiviteten for de enkelte kurser i 2018 ikke været på 0,5 ÅE eller derover.

Som ses af figur 3.1.1. er der stor variation i antallet af kurser med AMU-prøver over de 14 FKB'er. De FKB'er, som har store antal AMU-prøver tilknyttet - fx FKB 2207, FKB 2615 og FKB 2602, er typisk fordi kurserne indgår i en kontraktuddannelse eller eksamensuddannelse. Fordi disse kurser indgår i kontraktuddannelse eller eksamensuddannelse, har kurserne haft høj aktivitet, hvorfor der har været krav til udvikling af prøve på netop de kurser.

BAI har uddannelsesforløb, der har betydning for, hvilke kurser med prøver, der typisk gennemføres. Disse ses i Tabel 4.1.2.

Tabel 4.0.2 oversigt over FKB'er, der har kernemål, der indgår i typiske uddannelsesforløb.

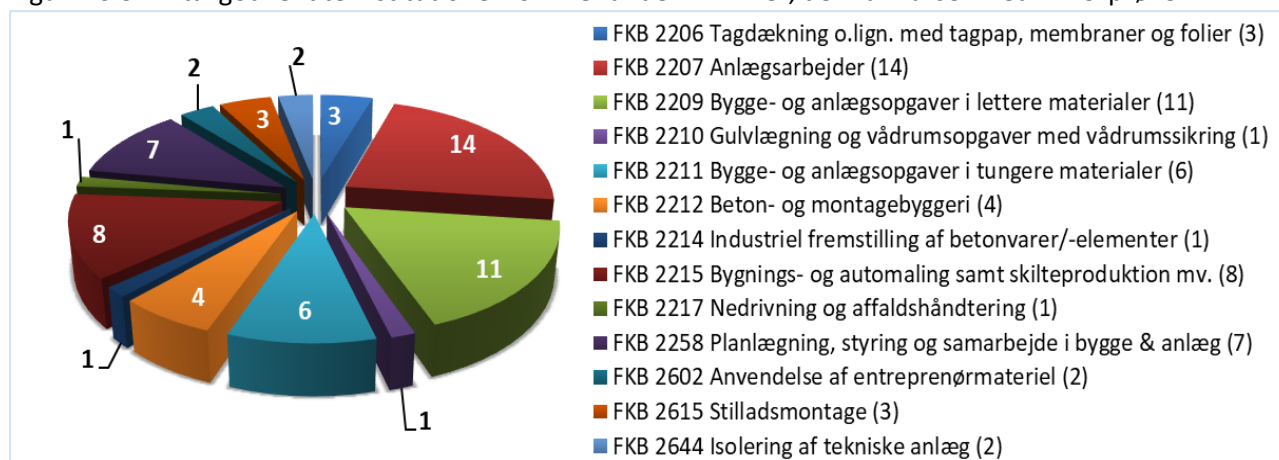
FKB'er	Uddannelsesforløb
FKB 2207 Anlægsarbejder	Kloakrørlægger kloakmesteruddannelsen
FKB 2214 Industriel fremstilling af beton	Betonmageruddannelsen
FKB 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel	Maskinføreruddannelsen
FKB 2217 Nedrivning	Nedriveruddannelsen Diamantskæreruddannelsen
FKB 2615 Stilladsmontage	Stilladsmontøruddannelsen

Kilde: BAI's egne optegnelser

Dette sammenhæng mellem antallet af gennemførte kurser med prøve og uddannelsesforløb vil blive behandlet nærmere senere i analyserapporten.

Til brug for undersøgelsen om faglærernes erfaringer med gennemførelse af kurser med prøve, skal det kortlægges, hvilke institutioner, der er godkendt til at udbyde de kurser, der har fået AMU-prøver. Dette fremgår af figur 4.0.3.

Figur 4.0.3: Antal godkendte institutioner for hver af de 14 FKB'er, der har kurser med AMU-prøver

Kilde: Godkendte institutioner pr. FKB – udtræk fra Uddannelsesadministration.dk

Der er ikke noget generelt sammenhæng mellem antallet af godkendte institutioner pr FKB og tilknyttede uddannelsesforløb. FKB 2207 Anlægsarbejder har mange godkendte institutioner, men det kan være fordi FKB'en indeholder flere forskellige brancheområder, hvor der er få godkendte institutioner til FKB 2615 Stilladsmontage (stilladsmontøruddannelsen) og FKB 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel (maskinføreruddannelsen).

I nedenstående tabel 4.1.4 fremgår listen af de 26 godkendte institutioner, der kan indgå i undersøgelsen. Disse institutioner er godkendt til at udbyde mindst en af BAI's FKB'er, som har kurser med AMU-prøver.

I tabel 4.0.4 ses desuden, hvilke FKB'er den enkelte institution er godkendt til at udbyde. Dette fremhæver de institutioner, der har mange FKB'er og som forventes at give god tilbagemelding i undersøgelsen.

Tabel 4.0.4. Oversigt over institutioner, der er godkendt udbyde BAI's kurser med AMU-prøver i 2020.

Institutioner	Godkendt til udbud
AMU Nordjylland	2207 Anlægsarbejder 2212 Beton- og montagebyggeri 2214 Industriel fremstilling af betonvarer/-elementer
AMU-Fyn	2207 Anlægsarbejder 2212 Beton- og montagebyggeri
AMU-SYD	2644 Isolering af tekniske anlæg
AMU-Vest	2207 Anlægsarbejder 2615 Stilladsmontage
Campus Bornholm	2207 Anlægsarbejder
CELF - Center for erhvervsrettede uddannelser Lolland-Falster	2207 Anlægsarbejder 2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer 2212 Beton- og montagebyggeri 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
College360	2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.
EUC Nord	2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
EUC Nordvestsjælland	2206 Tagdækning o.lign. med tagpap, membraner og folier 2207 Anlægsarbejder 2208 Asfaltbelægninger 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv. 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel 2615 Stilladsmontage 2644 Isolering af tekniske anlæg
EUC Sjælland	2207 Anlægsarbejder 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv. 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
EUC Syd	2207 Anlægsarbejder
Herningsholm Erhvervsskole	2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer
Learnmark Horsens	2206 Tagdækning o.lign. med tagpap, membraner og folier 2207 Anlægsarbejder 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer 2217 Nedrivning og affaldshåndtering 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
Mercantec	2207 Anlægsarbejder 2208 Asfaltbelægninger 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2210 Gulvlægning og vådrumsopgaver med vådrumssikring 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel
NEXT UDDANNELSE KØBENHAVN	2207 Anlægsarbejder 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer 2212 Beton- og montagebyggeri 2615 Stilladsmontage

Institutioner	Godkendt til udbud
Roskilde tekniske skole	2206 Tagdækning o.lign. med tagpap, membraner og folier 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
Rybners	2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer
Svendborg Erhvervsskole	2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer 2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.
Syddansk Erhvervsskole Odense - Vejle	2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer 2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv. 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg
TEC, Technical Education Copenhagen	2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.
TECHCOLLEGE	2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer
Tradium	2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.
U/Nord	2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer
Uddannelsescenter Holstebro	2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.
Zealand Business College	2207 Anlægsarbejder
AARHUS TECH	2207 Anlægsarbejder

Ovenstående liste indgår som grundlag for undersøgelsens genstandsfelt.

5. Kortlægning af gennemførte kurser med AMU-prøver i 1. kvartal 2020

De AMU-prøver, som BAI har udviklet til sin kursusportefølje, blev alle udviklet i 2019. Der har kun været meget få prøver, der har været aktive i 2019. Derfor vil feltet for denne undersøgelse gælde fra 1. januar 2020, hvor langt de fleste af prøverne trådte i kraft.

Lockdown af Danmark fra 12. – 13. marts 2020 grundet Corona-pandemien medvirkede til at fastlægge tidsperioden for undersøgelsesfeltet til 1. kvartal 2020. Dette for at få det mest retvisende empiri i forhold til normal gennemførelse af AMU-kurser med prøve og af hensyn til projektets tidsplan.

Perioden 1. kvartal 2020 har således dannet grundlaget for undersøgelsens kortlægning af faglærernes erfaring med gennemførelse af kurser med AMU-prøve.

Corona-pandemien har betydet, at institutionerne til dels har været lukket ned indtil sommeren 2020 og dels har haft travlt med at oprette og undervise digitalt/virtuelt, hvilket har gjort, at ressourcerne til at indgå i spørgeskemaundersøgelsen har været minimale. For at være tilstrækkelig fleksibel, så institutionerne og faglærerne har haft tilstrækkelige ressourcer til at indgå i undersøgelsen, vil det empiriske grundlag fra spørgeskemaundersøgelsen alene være baseret på skriftlig undersøgelse.

Undersøgelsesformen har været digitale spørgeskemaer opdelt i henholdsvis en kvantitativ undersøgelse målrettet institutionernes administration og en kvalitativ undersøgelse målrettet faglærere, der har gennemført BAI's kurser med AMU-prøver.

Den kvantitative undersøgelse skal kortlægge:

- Hvor mange kurser med AMU-prøver, der er gennemført
- Hvor mange kursister, der har gennemført kurset
- Hvor mange kursister, der ikke bestod første gang
- Hvor mange kursister der bestod omprøven
- Hvor mange kursister, der fik dispensation for prøven
- Hvor mange kursister, der fravalgte at gå til prøve

Den samlede kvalitative undersøgelse skal afdække faglærernes erfaring med gennemførelse af kurser med AMU-prøver i relation til didaktik – dvs. undervisningen mål og indhold + metodik:

- Forberedelse og planlægning af kurser med prøver (*Mål og Indhold*)
- Undervisning/undervisningsdifferentiering i forhold til kurser med prøver (*Læreprocessen*)
- Kursisternes reaktion og hjælp i forhold til læse-/skrivesvage (*Læringsforudsætninger*)
- Gennemførelsen af undervisningen med prøver (*Rammefaktorer og Vurdering*)
- Støtte og hjælp til faglærerne i gennemførelsen af kurser med prøve

Spørgeskemaundersøgelsen gennemførtes i perioden april og maj måned 2020. Der var en del institutioner, der ikke responderede. Desværre institutioner, der gerne skulle have været en del af undersøgelsen, da de udbyder inden for jobområder, der har stor aktivitet og uddannelsesforløb.

Tabel 5.0.1 oversigt over institutionernes deltagelse i undersøgelsen

Institution	Deltaget i undersøgelsen	Institution	Deltaget i undersøgelsen
Campus Bornholm	nej	Svendborg Erhvervsskole	ja - ingen data
CELF	nej	SDE Odense - Vejle	ja - ingen data
EUC Nordvestsjælland	nej	U/Nord	ja - ingen data
EUC Sjælland	nej	AMU-Vest	ja - delvist
EUC Syd	nej	AMU Nordjylland	ja
Herningsholm Erhvervsskole	nej	AMU-Fyn	ja
Roskilde tekniske skole	nej	AMU-SYD	ja
Rybners	nej	College360	ja
Tradium	nej	EUC Nord	ja
UC Holstebro	nej	Learnmark Horsens	ja
Zealand Business College	nej	Mercantec	ja
AARHUS TECH	nej	NEXT Uddannelse København	ja
		TEC	ja
		Tech College	ja

Der er flere jobområder, der således ikke er tilstrækkelig dækket, hvilket er med til at svække undersøgelsens validitet. Roskilde Tekniske skole og EUC Nordvestsjælland, der ikke har responderet, har godkendelse til at udbyde bl.a. FKB 2206 Tagdækning – hvilket dækker to ud af i alt tre godkendelser.

Det samme gør sig gældende inden for FKB 2615 Stilladsmontage, hvor der også kun er tre godkendelser inden for jobområdet. EUC Nordvestsjælland, som ikke har responderet, og Amu Vest, der kun har delvist

responderet og ikke inden for Stilladsområdet. Det betyder, at dette jobområde heller ikke dækkes i tilstrækkelig grad af undersøgelsen.

I tabel 5.0.2 ses hele aktivitet (kernemål og tilkoblede mål) for alle BAI's jobområder i perioden 1. kvartal 2018-2020. Som det ses, har der været et markant fald (39%) i aktiviteten i 1. kvartal 2020 set i forhold til samme periode sidste år. Faldet i aktiviteten kan evt. skyldes, at kursister afskrækkes for at tage AMU-kurser, der afsluttes med prøve. Dette kan have været en del af årsagen, hvor resten af faldet i aktivitet ses begrundet i nedlukning af skolerne fra 12. marts 2020.

Aktiviteten er sammenholdt med aktiviteten for BAI's egne kurser, der har AMU-prøver, i 1. kvartal 2020 – som ses markeret i tabellen med blå skrift. Aktiviteten for BAI's egne kurser pr. FKB indeholder også aktiviteten på tilkoblede mål fra andre af BAI's FKB'er, så det er ikke kun aktiviteten for kernemål for hver FKB.

Tabel 5.0.2: Aktiviteten sammenholdt med aktiviteten alene på kurser med prøver og fra undersøgelsen

Jobområde	Kursister 2018 1. kvartal	Kursister 2019 1. kvartal	Kursister 2020 1. kvartal	Kursister Kurser m. prøver 2020 1. kvartal	Kursister Undersøgelsen 2020 1. kvartal
2206 Tagdækning o.lign. med tagpap, membraner og folier	271	350	224	224	37
2207 Anlægsarbejder	6.917	7.934	4.207	2.269	1.764
2208 Asfaltbelægninger	768	1.087	739	525	183
2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer	2.229	2.739	1.356	596	114
2210 Gulvlægning og vådrumsopgaver med vådrumssikring	279	302	184	45	6
2211 Bygge- og anlægsopgaver i tungere materialer	961	1.326	491	138	48
2212 Beton- og montagebyggeri	1.300	1.493	1.197	488	126
2214 Industriel fremstilling af betonvarer/-elementer	44	23	37	37	51
2215 Bygnings- og automaling samt skilteproduktion mv.	741	629	557	152	47
2217 Nedrivning og affaldshåndtering	207	188	135	53	52
2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg	26	95	166	105	100
2602 Anvendelse af entreprenørmateriel	590	531	756	334	14
2615 Stilladsmontage	1.594	1.670	1.134	831	150
2644 Isolering af tekniske anlæg	55	88	113	50	8
	15.982	18.455	11.296	5.847	2.700

Kilde: Udtræk fra Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik og uddannelsesadministration

I tabellens højre kolonne er tallene fra spørgeskemaundersøgelsen sat ind – markeret med rød tekst. Med undtagelse af aktiviteten for FKB 2258 og 2217, så er aktiviteten for BAI's kurser med prøver, ikke helt uventet, noget større end aktiviteten fra angivet i spørgeskemaundersøgelsen. Det har ikke været nemt for institutionerne at svare på aktiviteten, da alle skolerne samtidig har fået nye indberetnings- og IT-systemer. Det ses fx af aktiviteten for FKB 2208 og FKB 2602, hvor den samme institution, der har indmeldt til UVM, også har angivet aktiviteten i spørgeskemaundersøgelsen.

Derudover har en del institutioner flere afdelinger, hvor der kun er medtaget aktivitet fra egne områder. Eller også har institutionerne ikke haft ressource til at finde den aktivitet, som indmeldes til Undervisningsministeriet, da den opsamles/ bearbejdes af andre i institutionen. Det kan fx forklare, hvorfor

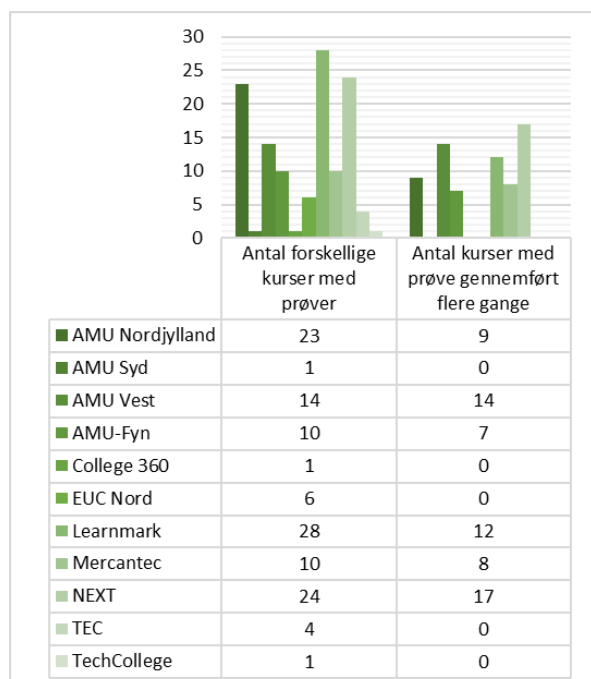
der er angivet højere aktivitet for FKB 2214, som kun har en enkelt skolegodkendelse, hvor institutionen har flere godkendelser, så aktiviteten er blevet knyttet til en anden FKB. Det er ikke en ualmindelig fejl, at institutioner ikke har klare/interne retningslinjer for, hvordan aktiviteten påføres/indmeldes til Undervisningsministeriet.

Den samlede aktivitet i undersøgelsen er 46 % af den indmeldte aktivitet til Undervisningsministeriet. Dette beror selvfølgelig primært på, at 12 institutioner ud af 26 ikke har været respondenter i undersøgelsen. Af de 14 institutioner, der besvarede undersøgelsen, har 3 Institutioner ikke haft aktivitet, de har kunne respondere med. Der har således været 11 skoler, der har responderet i undersøgelsen.

5.1 Del 1 af den kvantitative analyse af empiri fra spørgeskemaundersøgelsen

Fra den kvantitative empiri/data fra spørgeskemaundersøgelsen, ses af figur 5.1.1 fordelingen af antallet af gennemførte kurser med tilhørende gennemførelsesfrekvens for de enkelte institutioner.

Figur 5.1.1: Antal kurser med prøve fordelt på de skoler, der har svaret i undersøgelsen.

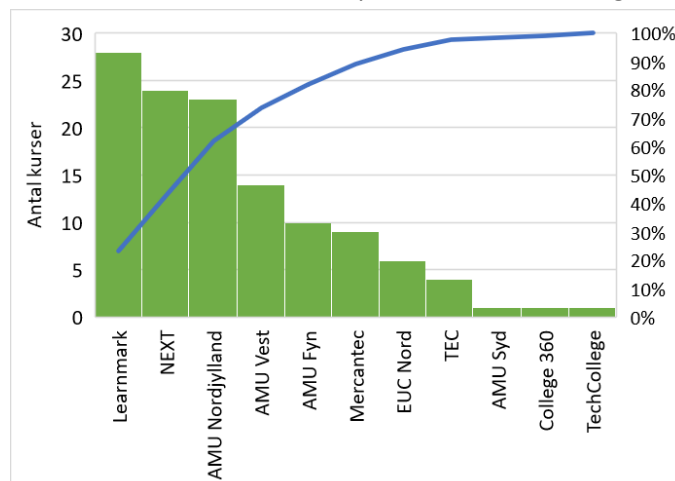

Som det ses af figur 5.1.1, så fordeler antallet af gennemførte kurser med prøver meget forskelligt over de godkendte institutioner.

Flertallet af kurserne blevet gennemført flere gange på bare et enkelt kvartal. Det er typisk gældende for de institutioner, der har godkendelse til udbud af kurser inden for et jobområde, hvortil der er tilknyttet et uddannelsesforløb.

Dette forhold er mere synlig i paretodiagram i figur 5.1.2, hvor antallet af gennemførte, forskellige kurser for hver institution fremgår i faldende rækkefølge og med en kurve der på sekundæreaksen viser det akkumulerede antal gennemførte kurser fra spørgeskemaundersøgelsen i procent.

Figur 5.1.2: Gennemførte kurser pr skole - fra undersøgelsen

Amu Vest og Learnmark har udbudsgodkendelse til bl.a. FKB 2207 Anlægsarbejder med kurser målrettet uddannelsesforløb til kloakrørlægger. Derudover har Learnmark, som den eneste, godkendelsen FKB 2217 Nedrivning og affaldshåndtering, der har kernemål til kontraktuddannelsen til nedriver.

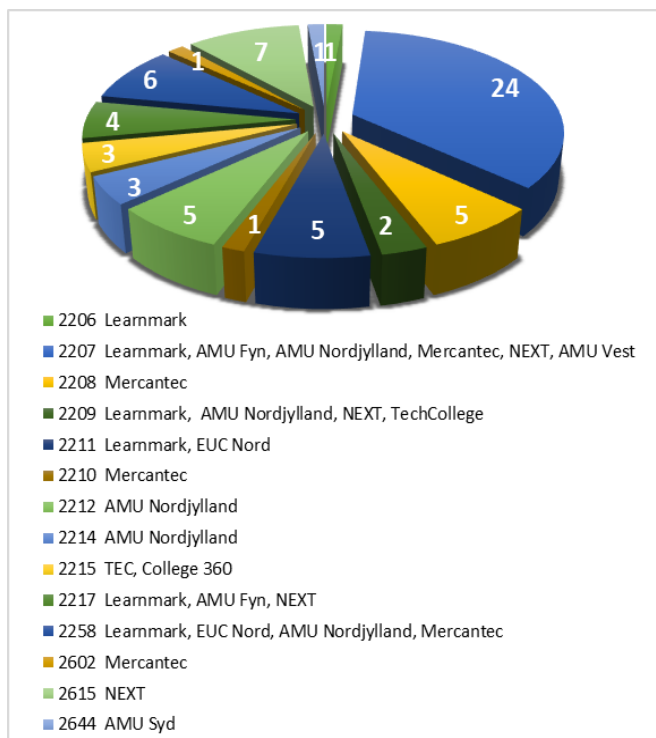
NEXT har godkendelse til såvel FKB 2207 Anlægsarbejder med kurser målrettet uddannelsesforløb til kloakrørlægger som FKB 2615 Stilladsmontage med kernemål til kontraktuddannelsen til stilladsmontør.

Mercantec har udbudsgodkendelsen til såvel FKB 2208 Asfaltbelægninger, målrettet asfaltøruddannelsen, som FKB 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel med tilhørende kontraktuddannelse til maskinførere. Antallet af gennemførte kurser, burde således have været højt, som den realiserede aktivitet også er vist i tabel 5.0.2.

Figur 5.1.3: Gennemførte kurser med AMU-prøver pr FKB

Ved at sammenholde antallet af forskellige, gennemførte kurser pr FKB, som ses af figur 5.1.3, fremstår FKB 2207 Anlægsarbejde med påfaldende markant stort antal gennemførte kurser. Det er grundet et stort antal godkendte udbydere og at kernemålene i FKB'en indgår i uddannelsesforløbet til kloakrørlægger og kloakmester.

I undersøgelsen er der 6 af respondenterne, der er godkendt til udbud til kurser i FKB 2207, som har gennemført en del kurser med prøver. Det betyder, at der er et godt grundlag for indbyrdes sammenligning af prøveresultaterne for disse kurser.

Grundet det lave antal respondenter var det ikke muligt at lave flere sammenligninger.

5.2 Del 2 af den kvantitative analyse - prøveresultaterne

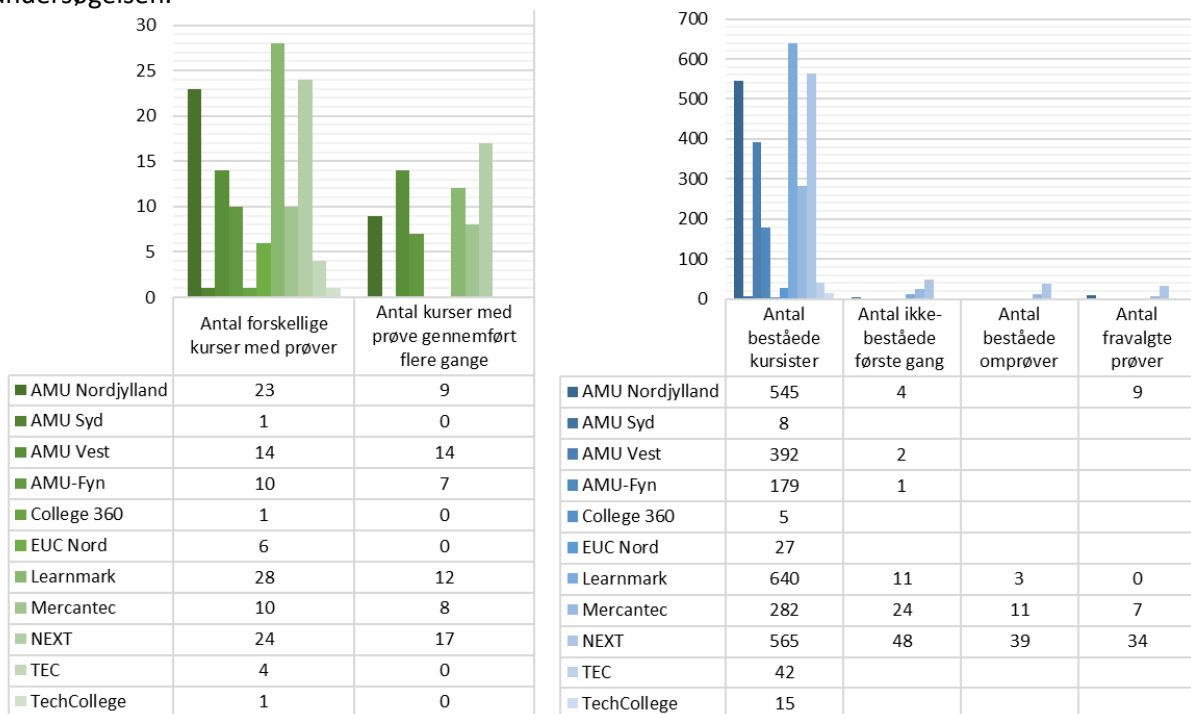
Institutionernes tilbagemelding om kursisternes prøveresultater viser, at der generelt er mange kursister, der består den afsluttende prøve første gang.

Som det ses af figur 5.2.1, så gælder det for både Mercantec og NEXT, at 8,5% af kursisterne ikke bestod den afsluttende prøve første gang (48 kursister ud af 565 fra NEXT og 24 kursister ud af 282 fra Mercantec). Selv om det er det højeste blandt de øvrige institutioner/respondenter, så er det stadig en fin beståelsesprocent. Til gengæld bestod 81% af de kursister, der ikke bestod første gang, ved omprøven på NEXT – hvor 45% bestod ved omprøve på Mercantec. For Learnmark gælder, at 2 % af kursisterne ikke bestod de afsluttende prøve første gang. 27% af disse kursister bestod ved omprøve.

Generelt er der få kursister, der har fravalgt at gå til prøve, og derfor ikke kan få deres AMU-bevis. Ved nærmere forespørgsel om dette hos skolerne, viser det sig at være fx kursister, der aldrig er dukket op for at færdiggøre deres kursus eller kursusforløb. Dette var tilfældet for langt de fleste på NEXT, hvor helt op til 34 kursister (6%) fravalgte prøven – eller rettere fravalgte at gennemføre kurset. NEXT har i den forbindelse oplyst, at det er sjældent, at en kursist, der gennemfører kurset, ikke prøver at gennemføre prøven. AMU Nordjylland informerede, at deres kursister fravælger prøven, fordi de ikke har brug for AMU-beviset. Mercantec oplyser, at de 7 kursister, der fravalgte prøven, var rumænere, der fravalgte prøven grundet sproglige problemer.

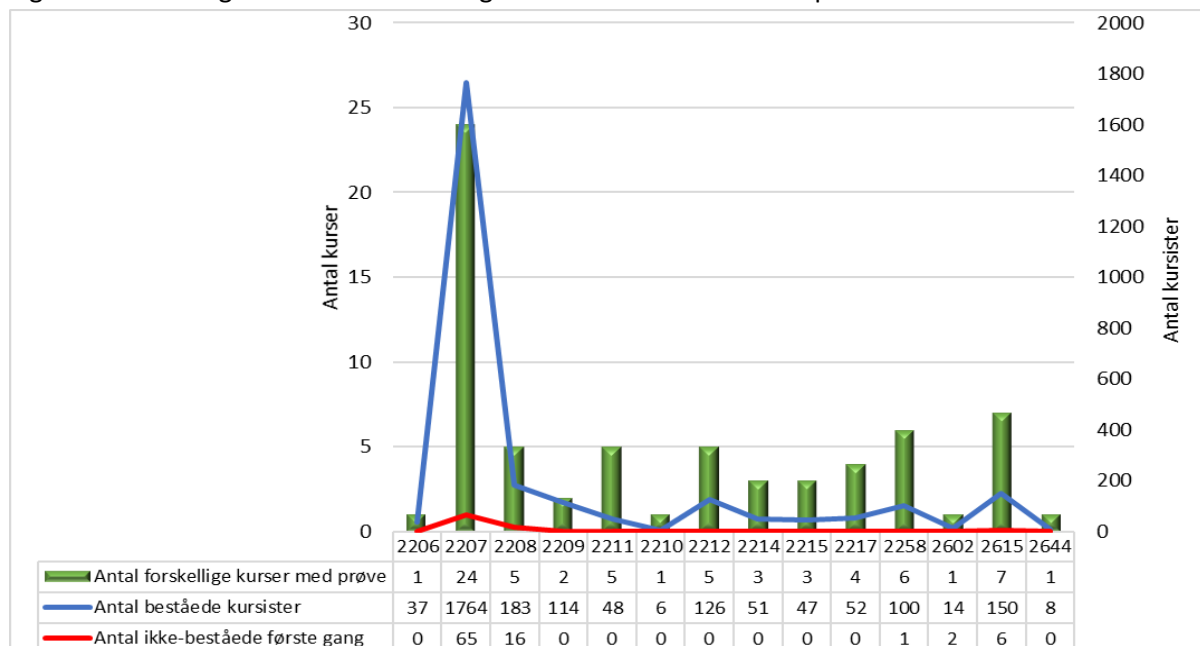

Figur 5.2.1: Antal gennemførte kurser og beståede kursister - fordelt på de institutioner, der har svaret i undersøgelsen.

Som de ses af figur 5.2.1, så indikere tallene dog et mindre et sammenhæng mellem antallet af kursister, og antallet af kursister, der ikke bestod første gang for de skoler, der har haft mange kursister. For at se, om der er et muligt mønster på andelen af beståede kursister i forhold til gennemførte kurser inden for de enkelte jobområder på tværs af institutionerne, er disse forhold trukket op på figur 5.2.2.

Figur 5.2.2: Antal gennemførte kurser og beståede kursister fordelt på de enkelte FKB'er

Som det fremgår af figur 5.2.2, der alene er baseret på respondenternes data, så har der været aktivitet på kurser inden for alle de 14 jobområder/FKB'er. Der fremstår et meget pænt antal beståede kursister i

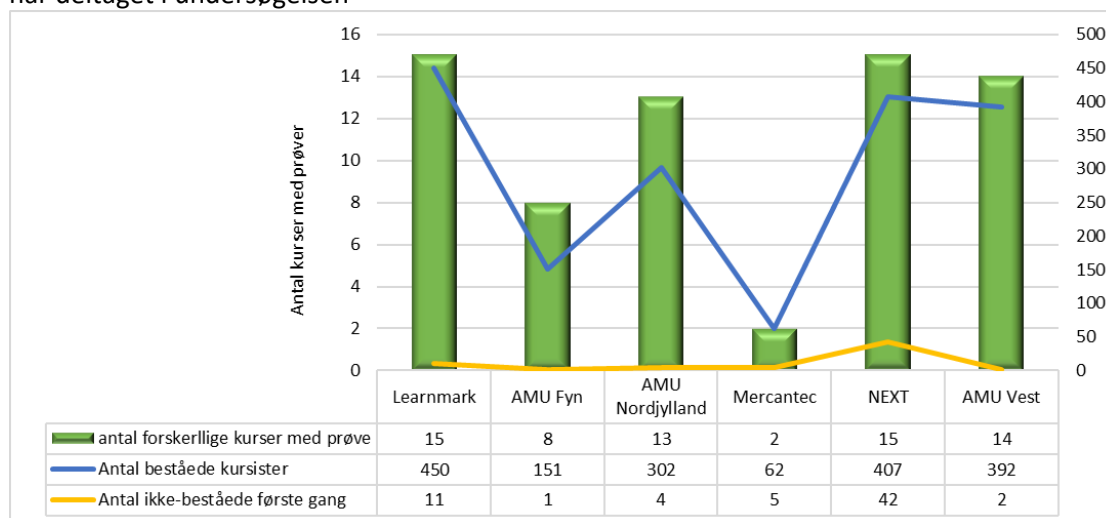
forhold til antal forskellige gennemførte kurser, hvor en del af kurserne er gennemført flere gange, hvilket det høje antal beståede pr. kursus også indikerer. Til gengæld er der for kurserne inden for FKB 2207 Anlægsarbejder kun knap 4 % af kursisterne, som ikke bestod kurset første gang. Den største andel kursister, der ikke bestod første gang (8,7%), ses inden for jobområdet FKB 2208 Asfaltbelægninger, hvilket Mercantec har forklaret primært skyldes et ekstraordinært stort antal kursister af udenlandsk herkomst, der ikke mestrede det danske sprog tilstrækkeligt.

Der fremstår ikke noget tydeligt mønster i grafen og tallene, der kunne indikere, at der er kurser med prøver inden for brancheområder, der bør undersøges nærmere. Ved at se nærmere på aktiviteten og beståede kursister inden for FKB 2207 Anlægsarbejder, kan der muligvis fremstå et mønster, der kan have betydning for de kurser med prøver, der er udviklet til brancheområdets kurser.

FKB 2207 Anlægsarbejder er meget fremtrædende i undersøgelsen. Der er gennemført 5 gange så mange forskellige kurser og samlet har 10 gange så mange beståede kursister, som det jobområde (FKB 2208 Asfaltbelægning), der har det næst højeste antal beståede kursister. FKB 2207 Anlægsarbejder er også det jobområde, der har de største antal godkendte udbydere.

De gennemførte kurser med prøver inden for FKB 2207 Anlægsarbejder, er primært kurser som del af uddannelsesforløbene til kloakrørlægger og kloakmester. Det gør, at der nu er et grundlag for sammenligning mellem de af institutionerne, der medvirker i undersøgelsen.

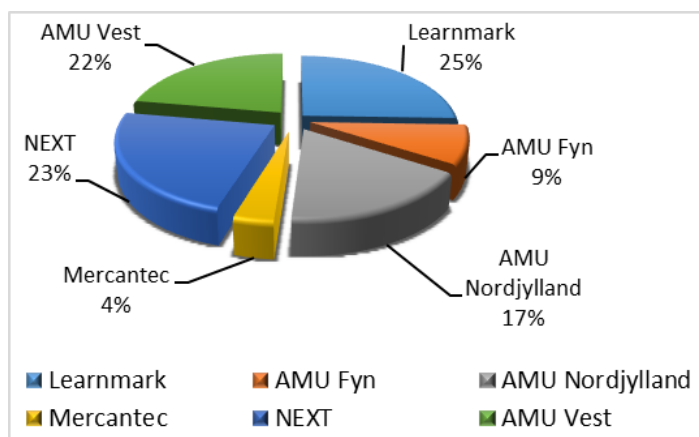
Figur 5.2.3: Gennemførte kurser for FKB 2207 Anlægsarbejder fordelt på de godkendte institutioner, der har deltaget i undersøgelsen

Der har i de tidligere oversigter ikke været noget mønster eller synlig bekymrende ved det samlede antal af kursister, der ikke bestod prøven første gang, på kurser inden for FKB 2207 Anlægsarbejder. Der fremgår alene antallet af forskellige kurser, der kan være gennemført flere gange. Antallet af kursister, der ikke er bestået første gang, er med størst for NEXT - hvor 42 (10% af det samlede antal beståede kursister) ikke bestod første gang. Dette antal er knap 4 gange så meget som for Learnmark, der har det næst højeste antal af kursister, der ikke bestod første gang.

Figur 5.2.4 Antal beståede kursister for FKB 2207 pr. skole

Mellem institutionerne, så ligger de rimelig ens med næsten samme antal beståede kursister pr. gennemført enkeltstående kursus, som ses indikeret af figur 5.2.4.

Det kan indikere, at de alle gennemsnitlig har haft ca. samme antal kursister pr. kursus. Ud fra den betragtning, så er der generelt forskel mellem institutionerne på de kursister, der ikke bestod første gang.

Forskellen er ikke alarmerende, da antallet af beståede for hver institution stadig er meget flot. Det kan indikere, at der enten er en geografisk forskel dvs. at efterspørgslen er større på Sjælland eller at faglærere inden for jobområdet ikke er enige i gennemførelsen af kurser med prøver inden for jobområdet.

6. Faglærernes erfaringer med gennemførelse af kurser med AMU-prøver i 1. kvartal 2020

Den kvalitative del af spørgeskemaundersøgelsen skal kortlægge faglærernes erfaringer med at gennemføre kurser med prøver og de valgte prøveformers effekt på gennemførelsen af undervisningen og den anvendte didaktik. Kortlægning skal gerne indeholde faglærernes evaluering og forslag til forbedringer.

I undersøgelsens spørgeramme indgik 22 åbne spørgsmål vedr. faglærerens erfaringer med gennemførelse af undervisning, der afsluttes med AMU-prøve. Disse var fordelt under følgende overordnede spørgsmål:

”Vedrørende dine erfaringer med gennemførelse af undervisning, der afsluttes med prøve:

- Har du forberedt din undervisning efter prøvens indhold og form (ja/nej)?
- Hvordan har du inddraget prøven i undervisningen...
- Hvordan har prøven påvirket din undervisning...
- Hvordan har du forberedt deltagerne på prøven...
- Hvad er deltagerens typiske reaktion på prøverne – både før og efter prøven?
- Har prøven påvirket negativt i gennemførelsen af din undervisning?
- Har prøven påvirket positivt i gennemførelsen af din undervisning?
- Har prøven skabt grundlag for (mere) samarbejde med kolleger på andre skoler?
- Hvad mener du, at vi/(BAI) kan hjælpe med, der kan understøtte din undervisning med prøver?
- Hvad er dit råd/forslag til forbedringer af de enkelte prøveformer - til os/(BAI), baseret på din erfaring med gennemførelse af prøverne?”

Det skal indledende bemærkes, at nogle faglærere har besvaret undersøgelsen uden at skelne mellem AMU-prøver fra BAI og prøver fra hhv. andre efteruddannelsesudvalg og myndighedsprøver. Hvilket har kunnet observeres i deres oplysninger om, hvilke prøver de har gennemført. Disse prøver er fratrukket denne analyses kvantitative undersøgelse. Men det har skabt lidt forvirring i den kvalitative undersøgelse, da nogle respondenterne har givet en generel besvarelse på prøver, hvor der bl.a. indgår andre prøver end

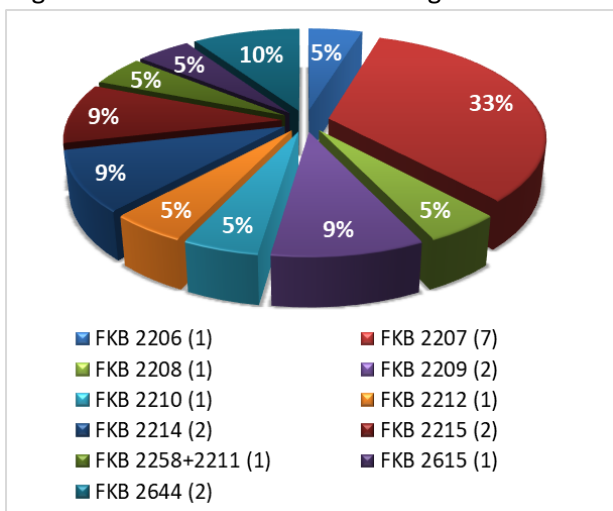

AMU-prøver fra BAI. Nogle respondenter i undersøgelsen har ikke i tilstrækkelig grad har følt sig informeret om eller har forstået, at der alene blev bedt om erfaringer på gennemførelse af kurser med AMU-prøver udviklet af BAI. Der er i nedenstående så vidt muligt forsøgt at tage hensyn til dette. Dette kan evt. registreres i fokusgruppens opsamling i bilag 3.

6.1 Besvarelsen af den kvalitative undersøgelse

Der har været 21 besvarelser fra faglærere på den kvalitative spørgeskemaundersøgelse. De faglærere, der således har responderet/deltaget i undersøgelse, er fordelt over 11 institutioner og 12 FKB'er, som det ses illustreret i figur 6.1.1

Figur 6.1.1: Antal besvarelser fra faglærere fordelt på hver FKB

Der er to jobområder, der ikke er repræsenteret ved en besvarelse fra en faglærer ud af de 14 FKB'er, hvor BAI har udviklet AMU-prøve. Det er:

- FKB 2602 Anvendelse af entreprenørmateriel
- FKB 2217 Nedrivning.

32 % af faglærerens besvarelse har været i tilknytning til kurser indenfor FKB 2207 anlægsarbejder – primært inden for kloak.

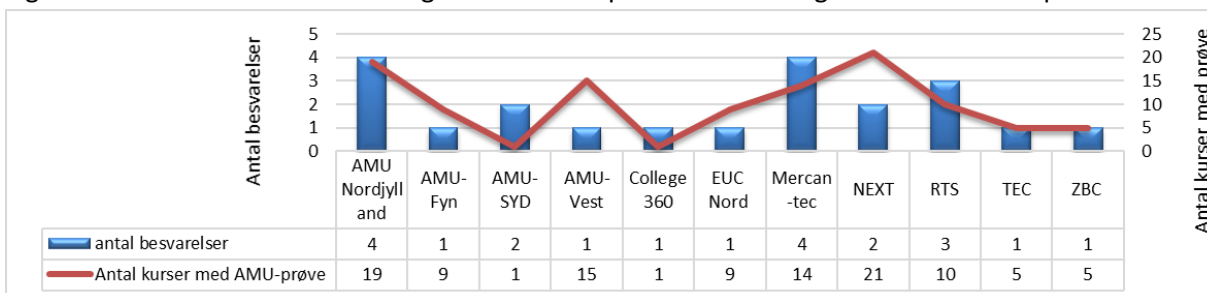
14 % af besvarelsen har været kurser tilknyttet godkendelsen til FKB 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer – men de kurser, som skolerne har

gennemført inden for jobområdet, har primært har været tilkoblede kurser fra andre FKB'er fx Systemstillads, Rulle- og bukkestillads samt Sikkerhed ved asbestholdige materialer.

Som det ses af figur 6.1.2, har der været større antal besvarelser fra Amu Nordjylland, der har 4 besvarelser med samlet gennemførelse på 19 kurser med prøver. Mercantec har 4 besvarelser, der samlet har gennemført 14 kurser med prøver.

AMU syd har responderet med to besvarelser – selv om de samlet set kun har gennemført et enkelt kursus med prøve med 8 kursister. Det kan hænge sammen med, at kurset er gennemført sammen med EUD. Dernæst har der været få besvarelser med stort antal gennemførte kurser med prøve. Fx NEXT, der har to besvarelser, hvor der tilsammen har gennemført 21 kurser med prøve. Endvidere AMU Vest, der har en enkelt besvarelse fra en faglærer, der har gennemført 15 kurser med prøver.

Figur 6.1.2: Antal besvarelser fra faglærere fordelt på institutioner og antal kurser med prøver.

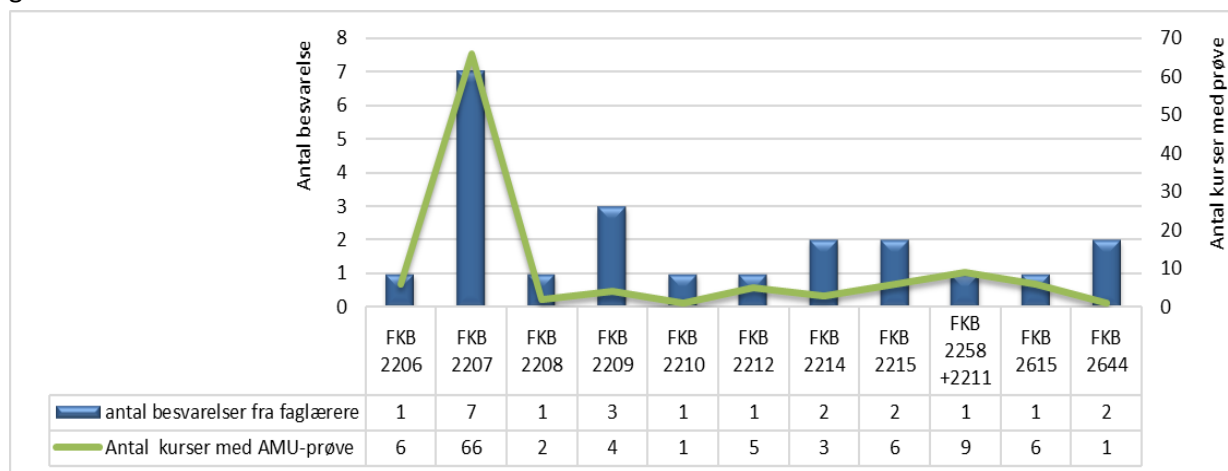

Antallet af besvarelser fra faglærerne er næsten jævnt fordelt på de 11 godkendte institutioner. Antallet af gennemførte kurser med prøver varierer dog kraftigt fordelt på institutionerne og viser ingen sammenhæng med antallet af besvarelser.

Antallet af besvarelser i forhold til jobområde, som ses af figur 6.1.3, giver bedre indtryk af undersøgelsens grundlag for kortlægning af faglærernes erfaringer med gennemførelse af kurser med prøver fordelt på BAI's jobområder. Figuren viser også tydeligt her, at antallet af faglærere og det samlede antal kurser med prøve primært er koncentreret om FKB 2207 Anlægsarbejder med kurser inden for kloakrørlægning.

Figur 6.1.3: Antal besvarelser fra faglærere fordelt på jobområder og antal kurser med prøver, de har gennemført.

Antallet af besvarelser fordelt på jobområderne, måtte gerne have været væsentlig større – og antallet af besvarelser er ikke tilstrækkeligt til at give en valid kortlægning af faglærerens erfaring med gennemførelse af kurser med prøve fordelt på jobområderne.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen fra faglærerne er nødsaget til at blive valideret. Dette gøres ved brug af triangulering, hvor andre er med til at understøtte/validere resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen. Dette foretages af en fokusgruppe, der kvalificerer/validere besvarelserne ved en workshop. Fokusgruppen udvælges blandt de godkendte institutioner og skal være repræsentativt for faglærerne, der har deltaget i undersøgelsen, og for de jobområder – herunder sammensatte uddannelsesforløb, der primært indgår i undersøgelsen.

6.2 Sammensætning af fokusgruppen

Fokusgruppen er sammensat af repræsentanter fra godkendte institutioner (jf. Tabel. 4.0.4.), der tilsammen dækker alle af BAI's jobområder (jf. figur 4.0.3).

Grundet Corona-situationen og manglende ressourcer, består fokusgruppen af repræsentanter fra tre Institutioner. Det havde været ønskeligt med repræsentanter fra 4 institutioner, men det har desværre ikke været muligt. Det betyder, at der er to jobområder, hvor ingen af de tre institutioner har godkendelsen. Derfor har en af institutionerne blevet bedt om at repræsentere de to jobområder. De to jobområder fremgår markeret med rødt i Tabel 6.2.1. på næste side.

Tabel 6.2.1: Fordeling af jobområder på tre institutioner

De tre skoler, som indgår i fokusgruppen, er Learnmark Horsens og Mercantec, som begge er godkendt til at udbyde kurser fra 6 FKB'er, samt AMU Nordjylland, som er godkendt til at udbyde kurser fra 3 FKB'er.

Alle tre skoler er godkendt til at udbyde FKB 2207 Anlægsarbejder. Learnmark Horsens og Mercantec har derudover begge godkendelse til at udbyde FKB 2209 Bygge- og anlægsopgaver i lettere materialer og FKB 2258 Planlægning, styring og samarbejde i bygge & anlæg.

Repræsentationen af jobområderne fordelt på de tre institutioner fremgår af Tabel 6.2.1.

Learnmark repræsenterer 5 FKB'er – herunder FKB 2207 Anlægsarbejder, der har undersøgelsens største aktivitet, da institutionen lader sig repræsentere med to faglærere i fokusgruppen.

FKB	AMU Nordjylland	Mercantec	Learnmark
2206			x
2207			x
2208		x	
2209		x	
2210		x	
2211			x
2212	x		
2214	x		
2215	x		
2217			x
2258			x
2602		x	
2615	x		
2644	x		
Sum	3 + 2	4	5

6.3 Fokusgruppens vurdering af analysens resultater – ved workshop 1

Formålet med 1. workshop er fokusgruppens vurdering/validering af undersøgelsens kvalitative resultater og opnå analysens mål om kortlægning af:

1. Faglærernes erfaringer med at gennemføre arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der indgår prøver.
2. De valgte prøveformers effekt på gennemførelsen af undervisningen og anvendte didaktik.
3. Faglærernes evaluering og forslag til forbedringer af de valgte prøveformer.

Der er i spørgeskemaundersøgelsen udformet 10 hovedspørgsmål. Ved 1. workshop blev besvarelsen emneinddelt og gennemgået i forhold til undervisningsplan, didaktik og undervisningsdifferentiering:

- Forberedelse og planlægning af kurser med prøver
- Undervisning/undervisningsdifferentiering i forhold til kurser med prøver
- Kursisternes reaktion på prøver samt hjælp i forhold til læse-/skrivesvage
- Gennemførelsen af undervisningen med prøver
- Støtte og hjælp til faglærerne i gennemførelsen af kurser med

Fokusgruppen fremlagde ved 1. workshop hver især resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen inden for de respektive jobområder, som de under workshoppen drøftede, vurderede og kvalificerede. Dette er samlet og emneinddelt i nedenstående.

Tabel 6.3.1. Forberedelse og planlægning af kurser med prøver

FKB	Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Planlægning undervisning
2208	Prøven er udformet efter kursets målpinde og det samme er undervisningsmaterialet, så der er ikke behov for at ændre uddannelsesplanlægningen.
2209	Indførelse af test og prøver har indvirkning på planlægningen af kurset, da der er en "portion" kursets varighed, som er låst. Denne tid fragår undervisningen. I forhold til indholdet er undervisningen bundet op på de samme målpinde som prøven, så der er ingen ændringer. Dog har der været behov for tilpasning af undervisningsmaterialet i forhold til at have tid nok til rådighed.
2210:	Indførelsen af test og prøver har haft indflydelse på lektionsplanen, som har måtte tilpasses, da der er mindre tid til brug i undervisningen. Selve indholdet af undervisningen er ikke ændret radikalt, men det sikres dog, at deltagerne har fået de nødvendige informationer for at kunne bestå testen. Så lidt indflydelse på indholdet har prøverne haft.
2214 + 2212:	Der svares direkte "ja" til, at undervisningen er forberedt efter prøvens indhold. Det har været nødvendigt at planlægge undervisningen under hensyntagen til prøvens spørgsmål. De tidligere undervisningsplaner er rettet til, så der er tid til "afmystificering" af prøven, behandling af nervøsitet, til selve prøveafholdelse samt tilbagemelding. Det har ikke været muligt at gennemføre prøverne elektronisk som anbefalet, da der var problemer med 33 % af spørgsmålene til prøven. Derfor blev prøven gennemført i papirudgave. Prøverne tager ikke længere tid end førhen til at konstatere, om deltageren har tilegnet sig pensum. Der går procentvis meget tid fra undervisningen til prøvedelen.
2215:	Der svares direkte "ja" til at undervisningen er forberedt efter prøvens indhold. Målene er blevet mere tydelige (ensrettet). Lidt større fokus på at kursisterne får nok teori. Der er stort set ikke taget tid af undervisningen.
2615:	Nogle af de udleverede tests har spørgsmål, der ikke er i lokalt undervisningspensum. Kunne ikke forstå spørgsmål om didaktiske overvejelser. "Der er taget udgangspunkt i kursets mål. Det er jo ikke prøven, der skal trænes i". Prøven har ikke påvirket undervisningen. Prøvetiden er centralt bestemt, og der bruges for meget tid på prøver i stedet for undervisning.
2644:	Pensum er fra kompendiet. Der er kun i begrænset del inddraget i didaktiske overvejelser. Prøven afspejler meget godt kursets indhold. Undervises efter undervisningsmaterialet. Prøven tager undervisningstid. Prøvens tid er passende.
2206 + 2207 + 2211 + 2258:	De fleste skoler har forberedt deres undervisning efter de afsluttende prøver. 2 skoler påpeger, at kvaliteten af nogle prøver er for dårlige (<i>excel-kurser til kloakrørlægger</i>). En enkelt skole har ikke forberedt undervisningsplanen efter prøvens indhold og form. 50% af faglærerne mener, at prøver ændrer de didaktiske overvejelser for at gennemføre et undervisningsforløb. En enkelt skole påpeger, at det kan være svært at nå "test og prøver" på de korte kurser pga. tidspres. Flere skoler påpeger, at der bruges for meget tid på afholdelsen af prøverne andre skoler mener, at det kun optager lidt tid.

Som ses af tabel 6.3.1, så angiver de fleste respondenter, at de har inddraget prøven i deres planlægning og forberedelse af deres undervisning. Flertallet af respondenterne beskriver dog ikke nærmere, hvordan de har inddraget viden om prøven i forhold til planlægningen og forberedelse af undervisningen. Fokusgruppen drøftede, at besvarelserne generelt indikerede, at der er stor forskel på, om den enkelte faglærer forud for undervisningen har downloadet prøven til brug for forberedelse af undervisningen.

Mange respondenter har primært fokus på prøvens varighed i forhold til den samlede undervisningstid - og ikke så meget om prøvens indhold i forhold til didaktiske/pædagogiske ændringer af undervisningens indhold. Prøven anskues generelt som et "ude-fra-kommende" påbud end en del af kursets undervisning. Det har været tydeligt i besvarelserne og i drøftelserne i workshoppen, at det primært er udviklerne, der har reflekteret mest over deres egen undervisning (didaktikken - kursets indhold og mål + metodik) i forhold til prøven og prøveform.

Tabel 6.3.2. Undervisning/undervisningsdifferentiering i forhold til kurser med prøver

FKB	Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Undervisningsdifferentiering
2208	Der er begrænset mulighed for at differentiere i undervisningen, da alle skal opnå minimumsniveauet. For at imødegå dette, benyttes gruppearbejde i undervisningen, så "kollegerne"/medkursisterne hjælper med at sikre, at de udfordrede kursister opnår kursets kompetencer.
2209	Testen har ikke givet anledning til ændringer i undervisningsdifferentiering, dog opleves det, at læsesvage har problematikker, der bør italesættes. De læsesvage skal ansøge om IT-rygsæk, enten gør de ikke det eller også ankommer IT-rygsækken ikke til uddannelsesinstitutionen.
2210:	Prøve kan være en hæmsko i forhold til differentiering, da den stiller nogle minimumskrav i forhold til niveauet, som ikke kan vurderes.
2214 + 2212:	Der er ikke ændret på undervisningen i forhold til undervisningsdifferentiering.
2215:	Målene er blevet mere tydelige (ensrettet). Har måtte give lidt ekstra tid til enkelte kursister der læst meget langsomt.
2615:	Faglærer inddrager altid undervisningsdifferentiering. Der vil blive taget hensyn til denne gruppe, enten med oplæsning eller anden hjælp.
2644:	Det har den ikke – kun i begrænset omfang.
2206 + 2207 + 2211 + 2258:	På de fleste skoler har prøverne ikke ændret på, hvordan der undervisningsdifferentieres

Som det fremgår af Tabel 6.3.2, så betragtes undervisningsdifferentiering oftest af faglærerne til at tilgodese kursister med læse- og skrivevanskeligheder – og ses således kun at anvendes i forhold til at løfte alle kursister over minimumsgrænsen/ beståelsesgrænsen. Differentiering i undervisningen, der retter sig mod at tilgodese udvikling af den enkelte kursist - uanset niveau - er ved implementeringen af prøver i undervisningen blevet begrænset til primært at omhandle styrkelse af de svage elever. Fokusgruppen drøftede dette fænomen og validerede, at indførelsen af prøver generelt har gjort, at faglærerne primært fokuserer på beståelse af kurset for de svageste kursister – end på kompetenceudviklingen af den enkelte.

Tabel 6.3.3. Kursisternes reaktion samt hjælp i forhold til læse-/skrivesvage

FKB	Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Kursisters reaktion samt SPS
2208	Kursisterne gøres allerede på første dagen bekendt med, at der vil komme en prøve og i de fleste tilfælde også med prøveform og beståelseskriterier. Dertil tilstræbes det, at prøven "tales ned". Ikke i vigtighed, men i sværhedsgrad. De orienteres om, at notater må benyttes, og at gode notater er guld værd. Den generelle oplevelse er, at eleverne er væsentlig mere med i undervisningen og opmærksomt lyttende og deltagende, når de ved der kommer en test. I forhold til de læse- og skrivesvage elever, så tildeles de ekstra tid til de skriftlige prøver (alt efter læsemængden) og der gives adgang til oplæser.
2209	Eleverne forberedes på testen både i forbindelse med opstart men også under kurset. Der laves opgaver som sigter mod beståelse af testen. Eleverne føler et vist pres, - pga. dårlige erfaringer, men der meldes om forståelse, accept og tilfredshed. De læsesvage skal ansøge om IT-rygsæk – hvilket ikke altid sker.
2210:	Allerede ved kursets opstart orienteres om testen og prøveform. Ved at afdramatisere testen og italesætte den, sørges for, at deltagerne ikke bliver overraskede/overrumplede lige før testens gennemførelse, dette medvirker til at deltagerne ikke er negative i forhold til testen. En prøve kan være "voldsom" for de svage kursister, det er derfor ekstra vigtigt at sikre en rolig og afbalanceret tilgang. Prøven stiller store krav til at underviser sikrer sig at også de svage/læsesvage elever kommer med over gærdet.
2214 + 2212:	Deltagerne bliver ved introduktion til kurset gjort bekendt med prøvens form og hvornår den afholdes. Der er indsnæget sig en ny dimension, som hedder "deltagerens frygt for ikke at bestå". Kursister kan føle, at der er "fælder" i Excel-prøverne med kun tre svarmuligheder, når de læser: "Der kan forekomme spørgsmål i prøven, hvor der er 2 rigtige besvarelser – som begge skal besvares for at spørgsmålet er korrekt besvaret. Efter prøven høres ofte: "Nå, var det ikke mere end det". Overordnet har det været positive reaktioner – de har været glade for at gennemføre en prøve/test, og det har også bidraget til en skærpet deltagelse i undervisningen. Der er væsentlig større opmærksomhed på læse- skrivesvage deltagere - specielt da multiple choice prøver fordrer, at man kan læse og eventuelt finde tilbage i det udleveret undervisningsmateriale.
2215:	Almindelig informering til kursisterne, med fokus på at berolige kursisterne. Der udleveres ikke dårlige resultater i plenum, men trækker kursisten til side, hvis der er noget galt. Kursisterne starter med at være usikre, mange er bestemt ikke vilde med prøver, specielt i en sen alder.
2615:	Under præsentation af mål og indhold omtales prøven. Kursisterne er gjort bekendt med, at der kommer en afsluttende prøve og at der er mulighed for omprøvning. Kursisterne spørgsmål om det, der er undervist i, bliver gennemgået for at forberede dem på prøven og spørgsmålenes karakter. Kursisterne føler et vist pres, da mange ikke har så gode erfaringer med prøver.
2644:	Det er en del af kursusintroduktionen at forberede deltagerne på prøven. At have forklaret opgaven inden opstart og afprøvet alt værktøj og materialer inden. Prøvens resultat formidles individuelt/enkeltvis og forklarede resultatet. Deltagerne var lidt negative før prøven men positive efter.
2206 + 2207 + 2211 + 2258:	De fleste skoler har i deres undervisning forbedret deres elever på den afsluttende prøve. En enkelt skole påpeger, at nogle af prøverne ikke er udarbejdet efter uddannelsesmålene. Få skoler har ikke lavet nogle særlige tiltag for at forberede deltagerne på gennemførelsen af prøven. Flere skoler påpeger, at de prøver at nedtone og berolige kursisterne, så de ikke bliver

FKB Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Kursisters reaktion samt SPS

unødigt nervøse. Enkelte skoler har ændret deres tidligere elevopgaver, så de ligner prøven, som der afsluttes med.

Nogle skoler mener, at prøverne kan være en motivationsfaktor for kursisterne. Andre skoler mener, at prøven kan påvirke den pædagogiske tilgang negativt. Skolerne beskriver, at mange af deltagerne er nervøse og usikre før prøven, men at de accepterer at undervisningsmålet afsluttes med en prøve. Efter prøven er flere af kursisterne stolte af at have bestået.

Flere skoler mener, det er et stort problem med test og prøver til læse/skrivesvage kursister. Ikke alle kursister får de nødvendige it-redskaber. Flere skoler påpeger også at mange af kursisterne ikke har ret gode IT-færdigheder. På enkelte skoler har det ikke været et problem at afholde test og prøver for de læse/skrivesvage deltagere. En enkelt skole beskriver at de læse-/skrivesvage får hjælp til oplæsning.

Som de ses af Tabel 6.3.3, så orienterer faglærerne om kursets indhold og prøven allerede ved kursets opstart. Mange faglærere bruger en del tid på at forberede kursisterne til prøven ved at afdramatisere den, så deltagerne ikke på forhånd er negative i forhold til prøven. "En prøve kan være "voldsom" for de svage kursister, det er derfor ekstra vigtigt at sikre en rolig og afbalanceret tilgang. De fleste faglærere fortæller, at kursisterne generelt er nervøse før prøven pga. dårlige erfaringer, men at kursisterne generelt udviser forståelse, accept og tilfredshed for en prøve. De fleste faglæreres oplevelse er, at kursisterne er væsentlig mere aktive og opmærksomt lyttende i undervisningen, når de skal have en prøve.

Der er væsentlig større opmærksomhed på de læse- skrivesvage deltagere - specielt da skriftlige prøver fordrer, at man kan læse og eventuelt finde tilbage i det udleveret undervisningsmateriale. "Prøven stiller store krav til, at underviser sikre sig, at også de svage/læsesvage elever består". Fokusgruppen drøftede alle de muligheder for SPS-støtte, der eksisterer for at støtte de læse- og skrivesvage kursister - i forhold til, hvor lille viden den enkelte faglærer har om disse muligheder. Faglærerne har stor fokus på at støtte og hjælpe de læse- og skrivesvage kursister med at bestå prøven – men analysens resultater viser, at meget få af faglærerne henviser til at benytte sig disse muligheder. Fokusgruppen var enige om, at alle faglærere kendskab til SPS-støtte-muligheder skal understøttes.

Tabel 6.3.4. Gennemførelsen af undervisningen med prøver

FKB	Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Gennemførelse undervisning
2208	Bedre opmærksomhed, mere indlevende og deltagende kursister giver bedre afvikling af undervisningen med mulighed for andre tiltag.
2209	Det opleves, at deltagerne i højere grad er opmærksomme og deltagende i undervisningen. Kursister bruger meget af undervisningstiden på at spørge ind til prøven og være nervøse – men faglærer kan ikke se, at en prøve kan have en positiv indvirkning på didaktikken.
2210:	Faglærers erfaring er, at deltagerne er mere opmærksomme i undervisningen og at de er mere deltagende.
2214 + 2212:	Undervisning er blevet mere fastlagt på at nå omkring emner, der kunne komme i prøven. Der er ved nogle prøver fokus på emner, som ikke tidlige har vægtet særlig højt i undervisningen. Der skal afsættes forholdsmeæssigt meget tid til afholdelse af prøven. Faglærer behøver ikke mere "at sælge" kursets indhold og kræve kursisters opmærksomhed i undervisningen eller tage beslutningen om at "dumpe" en deltager.

FKB Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse – Gennemførelse undervisning	
2215:	Prøven har ikke påvirket negativt på gennemførelsen af undervisningen. Prøven har betydet mere fokus på kursets mål.
2615:	Prøven tager for meget tid fra undervisningen – men betyder også, at kursisterne er mere opmærksomme og deltagende i undervisningen.
2644:	Prøven har ikke haft en negativ påvirkning på undervisningen – og kursisterne er lidt mere fokuseret og bedre til at vise, hvad de kan.
2206 + 2207 + 2211 + 2258:	75% af faglærerne mener, at prøven har påvirket undervisningen negativt. Her nævnes at det tager meget tid, samt at der er for meget fokus på prøven frem for undervisningen. 25% af faglærerne mener ikke, at prøven har påvirket deres undervisning negativt. 50% af faglærerne mener, at prøverne har påvirket deres undervisning positivt. Flere nævner at det kan give AMU mere respekt, samt at det kan være svært at gemme sig på et kursus. 50% af faglærerne mener ikke, at prøverne skaber noget positivt til deres undervisning. Her nævnes at prøverne stjæler for meget tid.

Som det fremgår af Tabel 6.3.4, så er faglærernes besvarelse på, om prøven har påvirket deres undervisning negativt, primært fokuseret på utilfredshed med den tid, prøven tager fra undervisningen. Faglærerne knytter ikke prøveformen - i forhold til undervisningens faglige indhold og metodik - til deres utilfredshed. Bemærkninger til prøveformen er primært sat i relation til uhensigtsmæssighed for de læse- og skrivesvage eller evt. til prøvens faglige indhold og svarmuligheder. En enkel respondent mener ikke, at prøven har påvirket didaktikken positivt.

Næsten alle respondenter er enige om, at prøverne har betydet en positiv indflydelse på kursisternes opmærksomhed og aktivitet ved gennemførelse af kurset. Faglærerne knytter heller ikke her prøveformen - i forhold til undervisningens faglige indhold og metodik - til deres besvarelse om indflydelse på gennemførelsen af undervisningen.

Tabel 6.3.5. Støtte og hjælp til faglærerne i gennemførelsen af kurser med prøve

FKB Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse - Støtte og hjælp	
2208	Mercantec er den største af de godkendte institutioner inden for jobområdet, hvorfor det direkte samarbejde med andre skoler er begrænset til LUU-møder samt eventuelle "hvad gør I"-spørgsmål. Den anden godkendte skole har deltaget i høringen af prøverne og har også fået tilføjet rettelser. BAI kan bidrage med nogle klarere retningslinjer for HVAD man kan gøre for at sikre, at eleverne går til prøve på lige vilkår. Hvordan skal det dokumenteres? Hvad må/kan/skal vi give af muligheder? Fremmedsprogede elever?
2209	Respondenterne er enige om, at testen ikke har ændret på et fint samarbejde skolerne imellem. Besvarelser fra nogle få respondenter viser, at de ikke på forhånd var blevet klædt tilstrækkelig på, og derfor ikke vidste, hvad deres rolle var i forhold til gennemførelse af kurser med prøver. De vil gerne have, at BAI vil medvirke til, at de bliver bedre klædt på.
2210:	Inden for dette jobområde er der kun en enkel godkendt institution, som kun er bemandet af en enkel underviser. Samarbejde med andre skoler er derfor ikke eksisterende. Erfaringerne med test og prøver er også yderst begrænsede, hvorfor erfaringer til behov for opbakning fra BAI samt grundlag for videre udvikling ikke er på et niveau, hvor dette kan fastlægges.

FKB Fokusgruppens opsamling på respondenternes besvarelse - Støtte og hjælp

2214 + 2212:	Der er ønske om, at fx prøveformen for Multiple Choice er ens og alle indeholder 4 spørgsmål, med ét korrekt svar. Når betonmagerne skal gennem en hel række prøver, vil det være godt, hvis metoderne var nogenlunde ens. Hvis antallet af spørgsmål i "spørgsmålsbanken" var større, så hver faglærer evt. selv kan sammensætte sin prøve. At der ikke er spørgsmål, der specifikt henvender sig til bestemte bekendtgørelser og vejledninger, da prøverne hurtigt kan blive forældet.
2215:	Respondenter inden for dette jobområde omtaler elementer, der indgår i prøver hos andet efteruddannelsesudvalg og som ikke indgår i AMU-prøver fra BAI.
2615:	Der ønskes gennemført et samarbejde på tværs af skolerne. Der ønskes at alle faglærere inddrages ved prøveudvikling – så "det faktisk kan lade sig gøre at undervise og gøre elever klar til prøve". Der ønskes mulighed for følelsen ejerskab at systemet.
2644:	Der er etableret netværksgruppe. Der ønskes bedre tid/varighed til kurserne, så prøverne ikke tager tid fra undervisningen. Vi har de rettede retningslinjer. Ikke tilstrækkelig erfaring til at skrive noget her.
2206 + 2207 + 2211 + 2258:	50 % af respondenterne besvarer, at prøverne ikke har skabt grundlag for mere samarbejde på tværs af skolerne. De resterende har haft drøftelser med de andre skoler om prøvernes indhold. Det er de mange fejl og mangler i prøverne som diskuteres med kolleger på de andre skoler. Prøverne skal være af en bedre kvalitet. - Udvikling af nyt centralt undervisningsmateriale, som matcher målbeskrivelserne. - Det er ikke rimeligt at der er flere rigtige svar til et spørgsmål (Excel-prøver) - Spørgsmålene skal hele tiden opdateres til den nyeste viden inden for området. - Nogle af spørgsmålene er skudt over målet. - Kurser, som er praktisk betonet, bør ikke afsluttes med en teoretisk prøve.

Som det ses af Tabel 6.3.5, så mener faglærerne generelt, at de har et godt samarbejde med andre skoler om prøverne med "hvad gør I"-spørgsmål. Høringerne på tværs af skolerne har ofte fungeret – dog vil især faglærerne fra to af de store jobområder gerne inddrages væsentligt mere i prøverne og prøvernes faglige indhold. Der er således ønske om mere inddragelse og dialog om de enkelte prøver og hermed direkte medvirke til at forbedre og udvikle Excel-prøverne i forhold til såvel fagligt indhold som udvikling af det 4. svarmulighed.

Der er ønske om, at BAI medvirke til at "klæde faglærere på" i forhold til:

- Regler og retningslinjer om prøver og for gennemførelse af prøver
- At kursisterne kan gå til prøve på "lige vilkår" - dvs. hjælp og muligheder til:
  - o Læse- og skrivesvage kursister og kursister – herunder screening.
  - o kursister med anden etnisk baggrund/fremmedsprogede kursister.
  - o Retningslinjerne for hvad, der skal dokumenteres, og hvordan man som faglærer konkret skal forholde sig.

Der er ønske om, at BAI medvirke til at sikre:

- At der ikke er spørgsmål i prøver, der hurtigt kan blive forældet.
- At spørgsmålene hele tiden opdateres til den nyeste viden inden for området.
- At prøverne ikke tager tid fra den nødvendige undervisning.
- Udvikling af nyt centralt undervisningsmateriale, som matcher målbeskrivelserne.

- Fora med andre faglærere til dialog om fagligt niveau for de enkelte kurser og forbedring/udvikling af faglige spørgsmål i prøver
- Fora for dialog og udvikling af prøveform til de praktisk betonedede kurser.

6.4 Kortlægning af faglærernes erfaringer for kurser med AMU-prøver gennemført i 1. kvartal 2020

Analysens kvalitative resultater, vurderet og valideret af fokusgruppen, er sammenfattet i nedenstående i forhold til tre af analysens mål:

- ✓ **Faglærernes erfaringer med at gennemføre arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der indgår prøver.** Besvarelserne indikerede generelt, at der er stor forskel på, om den enkelte faglærer forud for undervisningen har downloadet prøven til brug for forberedelse af undervisningen.

Mange faglærere bruger en del tid på at forberede kursisterne til prøven. De fleste faglærere fortæller, at kursisterne generelt er nervøse før prøven pga. dårlige erfaringer, men at kursisterne generelt udviser forståelse, accept og tilfredshed for en prøve. De fleste faglæreres oplevelse er, at kursisterne er væsentlig mere aktive og opmærksomt lyttende i undervisningen, når de skal have en prøve.

De fleste faglærere har væsentlig større opmærksomhed på de læse- skrivesvage deltagere - specielt da skriftlige prøver fordrer, at man kan læse og eventuelt finde tilbage i det udleveret undervisningsmateriale. Faglærerne har stor fokus på at få større viden om muligheder for fx SPS (specialpædagogisk støtte) til kursister med at bestå prøven.

- ✓ **De valgte prøveformers effekt på gennemførelsen af undervisningen og anvendte didaktik.** Bemærkninger til prøveformen er primært sat i relation til uhensigtsmæssighed for de læse- og skrivesvage eller evt. til prøvens faglige indhold og svarmuligheder.

Faglærerne kommenterer ikke rigtig prøveformernes effekt på undervisningen, men mere prøvernes generelle effekt på undervisningen. Mange faglærere er kedede af, at undervisningstiden er reduceret, da undervisningstiden er en væsentlig faktor for at kursisterne opnår de nødvendige kompetencer forud for prøven.

Nogle faglærere mener, at de er blevet mere bevidste om kursets mål. Andre faglærere mener, at den centrale prøves indhold og form ikke har indflydelse på deres undervisning, da prøven er et krav udefra. Indførelsen af prøver generelt har gjort, at faglærerne primært fokuserer på beståelse af kurset for de svageste kursister end på kompetenceudviklingen af den enkelte.

Det har været tydeligt i besvarelserne og i drøftelserne i workshoppene, at det næsten alene er udviklerne selv, der har reflekteret (mest) over deres egen undervisning (didaktikken - kursets indhold og mål + metodik) i forhold til prøven og prøveform.

✓ **Faglærernes evaluering og forslag til forbedringer af de valgte prøveformer.**

Nogle faglærere bemærker, at prøveformen bør afspejle de praktiske kurser ved at have tilsvarende praktiske prøver. De fleste faglærerne peger ikke direkte på konkrete diskrepans mellem kurset og den valgte prøveform men mere om mangler ved prøven og uenighed om prøvens faglige indhold. Der henvises til Excel-prøverne med Multiple Choice, hvor der er mulighed for mere end et rigtigt svar ud af 3 flere svarmuligheder, hvilket skræmmer deltagerne ved prøven. Der ønskes det 4. svarmulighed og med kun et rigtigt svar, som det er for Multiple Choice papirprøverne.

7. Afdækning af faglærernes kompetencebehov ved gennemførelse af kurser med prøver

Resultater og pointers fra 1. workshop anvendes af fokusgruppen i 2. workshop. Formålet er at afdække faglærernes kompetencebehov i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning med prøveafholdelse inden for BAI's jobområder.

2. workshop skal således besvare dette analyseprojekts mål nr.:

4. Faglærernes kompetencebehov i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning med prøveafholdelse.
5. Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer til brug for "Next Best Practice" samt muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

Forskellen på faglærernes erfaringerne mellem brancheområderne /jobområderne har vist sig at være minimale. Fokusgruppen har i workshop 2 valgt at samarbejde om en samlet/overordnet afdækning af kompetencebehovet.

For at skabe de bedste rammer for fælles samarbejde på tværs af jobområder, er det nødvendigt at vælge samme didaktiske model, så der "tales samme sprog". Valget af en fælles didaktisk model giver et operativt godt grundlag for dialog og drøftelse om gennemførelse af effektiv undervisning med prøveafholdelse og godt udgangspunkt for fora til yderligere drøftelse af fagligt, fælles grundlag inden for hvert jobområde.

Didaktik er metode til at skabe refleksioner over formulering af Mål, Indhold, Læreprocesser, Læringsforudsætninger, Rammefaktorer – samt Vurdering af de opnåede kompetencer (Prøve)

(Hiim & Hippe, 1997)

De afdækkede kompetencebehovet sat i relation til didaktiske model ses i Tabel 7.0.1 næste side.

Tabel 7.0.1 Kompetencebehovet sat i relation til didaktisk model.

(Mål og) Indhold - Forberedelse og planlægning af kurser med prøver

De fleste responderer, at de har inddraget prøven i deres planlægning af og forberedelse af deres undervisning. Rigtig mange af respondenterne beskriver dog ikke nærmere, hvordan de har inddraget viden om prøven i forhold til planlægningen og forberedelse af undervisningen. Faglærerne har brug for dialog om og kompetencer til at reflektere over prøven i forhold til kursets indhold og mål, og for muligheden af prøvens påvirkning til ændringer af undervisningens forberedelse og planlægning.

Læreprocessen - Undervisning/undervisningsdifferentiering i forhold til kurser med prøver

Indførelsen af prøver generelt har gjort, at faglærerne primært fokuserer på beståelse af kurset for de svageste kursister end på kompetenceudviklingen af den enkelte. Faglærerne har brug for dialog om og kompetencer til at reflektere over undervisningsdifferentiering, der kan tilgodese kompetenceudvikling af alle.

Læringsforudsætninger - Kursisternes reaktion og hjælp i forhold til læse-/skrivesvage

Faglærerne har stor fokus på at støtte og hjælpe de læse- og skrivesvage kursister samt kursister med sproglige handicap. Faglærerne har brug for øget kendskab til SPS-støtte-muligheder og andre hjælpeforanstaltninger, dialog om at skabe lige forudsætninger for kursisterne i gennemførelsen af kurser med prøver.

Vurdering - Gennemførelsen af undervisningen med prøver

Mange faglærere er primært fokuseret på utilfredshed med den tid, prøven tager fra undervisningen og bruger rigtig meget tid på at berolige kursister. Faglærerne anvender ikke eller i sjældent grad prøven til at se på evt. ændring af undervisningens gennemførelse. Faglærerne har brug for dialog om og kompetencer til at reflektere over prøven i forhold til kursets gennemførelse og over muligheden for prøvens påvirkning til ændringer af undervisningens gennemførelse.

Rammefaktorer Støtte og hjælp til faglærerne i gennemførelsen af kurser med prøve

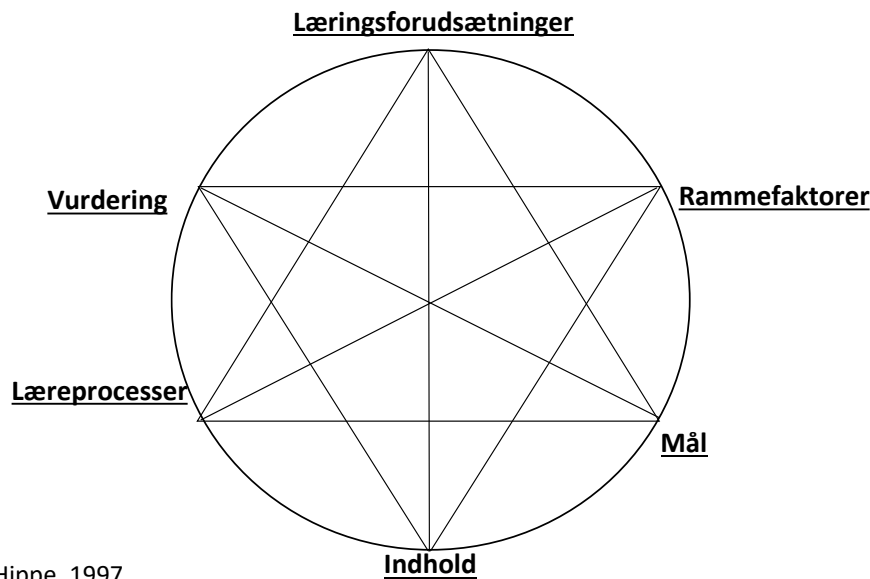
Der er ønske om, at BAI medvirker til grundlag for kompetenceudvikling om fx regler og retningslinjer om prøver, gennemførelse af prøver, SPS-muligheder, kursister med sprogbarrierer. Desuden har faglærerne brug for dialog om og kompetencer til at reflektere over udviklingstiltag i faglige fora og netværk, og hvordan dette videreformidles til efteruddannelsesudvalget.

Resultatet af afdækningen af faglærernes kompetencebehov er udvikling af faglærerseminar – der kan rumme faglærere fra alle jobområder og som samtidig tager hensyn til faglærernes behov for konkret, fagligt rettet dialog og fora.

Der er således udviklet faglærerseminar med udgangspunkt i Hiim og Hippe – den didaktiske relationsmodel, som se af Figur 7.0.2. på næste side

Figur 7.0.2. Den didaktiske relationsmodel

Kilde: Hiim og Hippe, 1997

Reglerne og retningslinjer for gennemførelse af AMU-kurser og prøver er med grundlag i AMU-bekendtgørelsen (BEK nr. 1795 af 27/12/2018), hvor der står:

§ 7. Arbejdsmarkedsuddannelse skal udvikles under hensyn til målgruppe, kvalitet og pædagogik, herunder under hensyn til læse- og regnesvage deltagere, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 10.

§ 17. Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger undervisningen således, at de centralt godkendte handlingsorienterede mål bliver nået. Undervisningen skal uanset den pædagogiske metodefrihed føre til samme landsdækkende kompetence for alle deltagere.

Efteruddannelsesudvalget har ansvaret for kursernes indhold af faglige mål, at kurserne er udviklet til kompetenceudvikling af (minimum) en bestemt målgruppe, at kursets kompetencemål er tydelige, at kurset mål kan nås gennem undervisning og tager hensyn til, at målgruppen kan indeholde læse- og regnesvage kursister.

Faglærernes refleksioner over kursernes handlingsorienterede mål er således rammesat, da kursernes handlingsorienterede mål og prøve er centralt fastlagt af Efteruddannelsesudvalget og skal føre til samme landsdækkende kompetencer for alle deltagere.

Faglærernes refleksioner over kursernes mål og prøver i dialog med andre faglærere gennem faglærerseminarerne kan udløse en måske kærkommen oplæg for udvikling og ændring af konkrete kurser og tilhørende prøver, som effektivt kan videreformidles til Efteruddannelsesudvalget.

Fokusgruppen har på baggrund af ovenstående udviklet en model for faglærerseminar, som handlingsplan for analysens resultater. Faglærerseminarets formål er at styrke underviserens kompetencer, så der erhverves brugbare redskaber til at planlægge undervisningen, så der tages bedre hensyn til gennemførelse af undervisning med afvikling af prøver.

8. Den endelige model for faglærerseminar - analysens handlingsplan

Deltagelse i faglærerseminaret skal give underviseren indsigt i pragmatisk anvendelse af en didaktiske model, som kan bruges i den daglige planlægning af et undervisningsforløb, hvor der afsluttes med en prøve. Desuden vil seminarerne give faglæreren viden om og forståelse for, hvilke mekanismer, der igangsættes, når en deltager præsenteres for en prøve.

Faglærernes egen erfaringer skal i spil i debat med foredragsholdere samt andre deltagere via workshops. Der tages udgangspunkt i oplæg som deltagerne efterfølgende bearbejder i workshops og sammenstiller med egne erfaringer under vejledning af facilitator som igangsætter og fastholder fokus på emnet efterfølgende debatteres resultaterne i plenum.

Følgende emner kan blive berørt:

- Gruppearbejde
- Transfer
- NUZO
- Undervisningsdifferentiering

Faglærerseminaret er opdelt i to dele med følgende indhold:

- 3) Effektiv undervisning med prøver - med fokus på læreprocessen, rammefaktorer og læringsforudsætninger (i forhold til vurdering)
(fire elementerne i den didaktiske relationsmodel)
- 4) Effektiv undervisning med prøver – med fokus på fokus på mål og indhold og vurdering
(de sidste tre elementer i den didaktiske relationsmodel)

Til hvert af de to faglærerseminarer inviteres en oplægsholder med viden om de pågældende emner i henhold til punkterne i Hiim og Hippes helhedsmodel. Alt efter hvilken foredragsholder der vælges, kunne det være naturligt at lade disse medvirke ved planlægningen.

Faglærerseminaret afholdes som to hele dage - en dag for hver af de to dele.

Første seminar ønskes afholdt i 2. kvartal 2021 og anden dag afvikles 3. eller 4. kvartal 2021.

Det forventes at seminarerne udbydes i både Øst- og Vestdanmark.

Efter at faglærerne har deltaget i begge seminarer forventes det, at de er med til at forankre og implementere resultaterne i deres daglige praksis som de respektive institutioner kan følge op på, og understøtte udbredelsen af i lærergruppen. Dette kan fx gøres gennem debat på faglærerteamsmøder.

Skolen som afholder seminaret, udfærdiger et referat af dette. Referatet sendes til Byggeriets Uddannelser, som står for den videre formidling af resultaterne til faglærere og skoler i branchen.

Forud for deltagelse i faglærerseminaret forventes det, at deltagerne har overvejet, hvilke erfaringer man har haft med gennemførelse af undervisning med afvikling af prøver.

8.1- Faglærerseminar del 1

I nedenstående figur 8.1.1 fremgår programmet for den 1. i rækken af de to faglærerseminarer.

Figur 8.1.1 – program for faglærerseminar del 1

Emne: Læringsforudsætninger, Læreprocesser, Rammefaktorer - i relation til Vurdering	
Kl. 8.00	Velkomst (Byggeriets Uddannelser) og præsentation af mødeleder samt gennemgang af programmet, herunder grundlaget for afholdelse af faglærerseminar med fokus på didaktiske overvejelser i forbindelser med afholdelse af kurser med prøver.
Pkt. 1	Præsentation af deltagerne
Pkt. 2	Oplæg af inviteret oplægsholder omkring: - "Kursister, hvor prøver er en uoverstigelig forhindring" - "Hvordan forbereder faglæreren sig på at imødekomme deltagernes frygt for test."
Pkt. 3	1. Workshop: På baggrund af oplægget diskuterer deltagerne opdelt i grupper om egne erfaringer.
Pkt. 4	Grupperne præsenterer deres fundne pointer i plenum
Pkt. 5	Middag
Pkt. 6	Oplæg af inviteret oplægsholder omkring "Klasseledelse - læreprocesser og rammefaktorer"
Pkt. 7	2. Workshop: På baggrund af oplægget og egne erfaringer diskuterer deltagerne, hvilke redskaber, der vil være hensigtsmæssige i den daglige praksis for at imødegå de italesatte problemstillinger.
Pkt. 8	Grupperne præsenterer deres fælles/udarbejde pointer i plenum
Pkt. 9	Fælles sammendragning af dagens pointer og afslutning

Fokusgruppens forslag til oplægsholder:

Oplæg 1: "Deltagere for hvem test og prøver er en uoverstigelig forhindring" af aut. psykolog Margrethe Jungersen, psykolog@mjungersen.dk

Oplæg 2: "Klasseledelse - læreprocesser og rammefaktorer" af Jens Ager Hansen, lektor via universitet college, jeah@via.dk

8.2 - Faglærerseminar del 2

I nedenstående figur 8.2.1 fremgår programmet for den 2. i rækken af de to faglærerseminarer.

Figur 8.2.1 – program for faglærerseminar del 2

Emne: Mål, Indhold og Vurdering - undervisningsdesign i forhold til gennemførelse af kursus med prøve	
8.00	Velkomst (Byggeriets Uddannelser) og præsentation af mødeleder samt gennemgang af programmet
Pkt. 1	Eventuelt præsentation af deltagerne (hvis dette er aktuelt) Herunder refleksion hos deltagerne siden seminariets 1.del
Pkt. 2	Oplæg af inviteret oplægsholder omkring "Udvikling af understøttende undervisningsmateriale som tilgodeser kurser med en afsluttende test"
Pkt. 3	1. Workshop: På baggrund af oplægget diskuterer deltagerne egne erfaringer i forhold til undervisnings-opgavers udformning - hvad er godt og hvad er skidt? Deltagerne opfordres til at medbringe en eller flere undervisningsopgaver, som i gruppen kan være genstand for debat ud fra oplægget.
Pkt. 4	Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
Pkt. 5	Middag
Pkt. 6	Oplæg af inviteret oplægsholder omkring "Vurdering –gennemførelse af test og prøver"
Pkt. 7	2. Workshop: Med afsæt i de valgte mål gennemgår gruppen de valgte prøveformer og vurdere både styrker og svagheder. Hvornår er prøveformen perfekt og hvornår er prøveformen helt ved siden af. Gruppen kommer med eksempler og forslag til forbedringer.
Pkt. 8	Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
Pkt. 9	Fælles sammentrækning af seminariernes samlede pointer og afslutning

Fokusgruppens forslag til oplægsholder:

Oplæg 3: "Udvikling af understøttende undervisningsmateriale som tilgodeser kurser med en afsluttende test" af Lektor Jan Bisgaard <https://www.kp.dk/medarbejdere/jabi/>

Oplæg 4: "Vurdering –gennemførelse af test og prøver" af Lektor Jan Bisgaard <https://www.kp.dk/medarbejdere/jabi/>

9. Formidling af analysens resultater til interessenter

Der er udarbejdet en overordnet kommunikationsplan for projektet, som ses af nedenstående Tabel 9.0.1.

Kommunikationsstrategien for formidling af analysens resultater har i første ombæring tre fokusområder:

- Den interne formidling af analysens resultater
- Markedsføring af de udviklede faglærerseminarer
- Ekstern formidling af analysens resultat med fokus på at ændre narrativer for prøver såsom ”påbud udefra” til ”prøver - som en del af faglærernes didaktiske arbejde på skolerne”. Til gavn for undervisere og kursister og AMU-området generelt.

Tabel 9.0.1. Overordnet kommunikationsplan og - strategi for projektet.

Formål	Budskaber	Interessenter	Medier	Ansvarlig	Succeskriterier
Internt <i>Gennem dialog at formidle og diskutere analysens resultater i Byggeriets Uddannelser</i>	Præsentation af proces, resultater og anbefalinger. Hvad kan vi i fællesskab gøre for at imødekomme nogle af de muligheder og barrierer som analysen kortlagde, samt hvordan får vi udbredt faglærerseminarerne, så flest muligt deltager?	Styregruppen (3F + DI) Byggeriets Uddannelsers konsulenter – særligt på voksen- og efteruddannelsesområdet.	Analyse-rapporten Præsentation af analysen på Møder – fysisk / online	Projektleder, (Styre-gruppe)	Konsulenterne i Byggeriets Uddannelser på efteruddannelsesområdet skal <i>kende til</i> og føle <i>medejerskab</i> over analysens resultater, så resultater og anbefalinger bliver båret med videre i deres bagland (fx brancheudvalg, Erfagrupper, faglige udvalg, Lokale Uddannelses udvalg mm)
Eksternt <i>Markedsføring af de kommende faglærerseminarer til skoler</i>	Relevans, formål og udbytte. ”Sammen kan vi skabe et bedre AMU” Med faglærerseminarerne inviteres der til dialog om de muligheder og udfordringer faglærerne oplever med indførelsen af test og prøver.	Uddannelsesledere og faglærere	BAI-konference, Efteruddannelsesnetværk, direkte mails og nyhedsbrev.	Projektleder (Styre-gruppe)	Faglærere fra hele landet tilmelder sig.

Formål	Budskaber	Interessenter	Medier	Ansvarlig	Succeskriterier
	Fokus på muligheden for at etablere netværk og erfaringsudveksle og -udvikle på tværs af skolerne.				
Eksternt <i>At ændre narrativer om prøver i AMU såsom 'et påbud udefra' til at kunne ses som en hjælp i skolernes videre didaktiske arbejde.</i>	Eksempel på formidling af analysens resultater: Artikel: "Prøver på AMU giver mere fokuserede kursister". Støttes op af interviews med kursister, der fortæller om deres oplevelse af en prøve. Interview med en faglærer, der fortæller om de muligheder han/hun ser med indførelsen af prøver frem for de udfordringer, det har givet.	3F, DI, Uddannelsesledere og faglærere Virksomhedsejer og medarbejdere	Fagblade Nyhedsbrev Byggeriets Uddannelsers hjemmeside LinkedIn	Projektleder (Styregruppe)	Fortællingen om de muligheder, faglærerne har med brugen af prøver, skal tales op. På sigt skal den gode historie udmøntes i en afdramatisering af de afsluttende prøver, der gerne skal ses som en naturlig del af det at afslutte et AMU-kursus eller -forløb. Dog er det afgørende, at faglærerne ikke oplever, at deres udfordringer med prøver bliver negligeret med de 'gode' historier.

Kilde: Rasmine Reeh, Kommunikationsmedarbejder hos Byggeriets Uddannelser.

Formidling af analysens resultater og delresultater, der var planlagt ved BAI-konferencen i november 2020, har grundet Coronasituationen ikke har været muligt. Den primære formidling til arbejdsmarkedets parter og uddannelsesledere af rapportens resultater sker ved nyhedsbrev når efter rapportens godkendelse af styregruppen.

Formidlingen til faglærerne ses primært ske ved gennemførelsen af de to faglærerseminarer og sekundært ved deltagerne forankring af faglærerseminarernes resultater efterfølgende på institutionerne.

Bilag til analyserapport

Bilag 1 – Program for workshop 1 med fokusgruppe

Forberedelse til workshop:

- Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen fra alle skoler gennemgås inden for de brancheområder, som deltagerne er blevet tildelt. Svarende skal kvalificeres af deltagerne – dvs svaret skal bekræftes eller afkræftes gennem jeres besvarelse i PP-show og der skal findes et udtryk, der dækker spørgeundersøgelsens svar.
- Deltagerne forbereder til workshop med PP-show forberedt forud for workshop, der besvarer de tre ovenstående formåls punkter med egne erfaringer. De tre spørgsmål er dækket gennem besvarelsen i undersøgelsen til faglærerne fra spørgsmålene 7.

Workshop program

Kl. 10-11.30: Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen fra alle skoler skal kvalificeres inden for hvert af de brancheområder, som deltagerne er blevet tildelt. (4 for hver skole) Svarene for hvert spørgsmål gennemgås i plenum og kvalificeres af deltagerne (**30 minutter hver til hver skole**). – Brug meget gerne PP til dette ☺

Kl. 11.30 – 12: Deltagernes opsamling på fremlæggelsen.

- Der udpeges en 'gulvstyret'/ordstyrer blandt de tre deltagere (rullende udpegning)
- forslag til besvarelse/udtryk, der i tilstrækkelig grad dækker spørgsmålenes besvarelse.
- evt. Pointers fra gennemgangen nedskrives på post-it fra alle => der samles op =>

Kl. 12 – 13: Frokost

Kl. 13 – 14: Deltagerne fremlægger deres PP-show i plenum på spørgsmålene i spørgeskemaundersøgelsen med egne erfaringer fra og med spørgsmål 7 a-j, (der tilsammen beskriver minimum de tre formåls punkter) (**20 minutter hver til hver skole**).

Kl. 14 – 15: Deltagernes opsamling på en samlet besvarelse af de tre formåls punkter.

- Der udpeges en 'gulvstyret'/ordstyrer blandt de tre deltagere (rullende udpegning)
- forslag til en samlet/overordnet besvarelse af de tre formål samt øvrige bemærkninger opsamles.
- evt. Pointers fra gennemgangen samles op

Bilag 2 – Program for virtuel 2. workshop med fokusgruppe

Formål med workshop 2 er kortlægning af:

- Faglærernes kompetencebehov i deres didaktiske arbejde med at gennemføre effektiv undervisning med prøveafholdelse.
- Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer – til brug for "Next Best Practice" + Muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

Program for 2. workshop:

Kl. 10 – 11.30

- Resultaterne og "pointers" fra 1. workshop, som I fandt, skal anvendes til at analysere faglærernes behov for anvendelse af didaktiske værktøjer.
I skal hver især give bud på, hvordan faglæreren med fordel vil kunne anvende didaktiske værktøjer til at understøtte gennemførelse af kurser, hvor afsluttes med central prøve. Tag meget gerne udgangspunkt i besvarelse af nedenstående spørgsmål:
  - Hvorfor bør der tages udgangspunkt i didaktisk model, når man skal finde fagligt fælles fundament/grundlag for drøftelse af kursusindhold og prøve
  - Hvilke af jeres resultater fra workshop 1 kan anvendes som grundlag for at pege på relevant didaktisk model?
  - Kan samme didaktiske model med fordel anvendes af alle – eller skal der differentieres i forhold branche/faglighed?
  - Er det en fordel, at alle brancher anvender samme didaktiske model – i forhold til tværfagligt samarbejde/og erfa for "Next Best Practice"?
  - Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer – til brug for "Next Best Practice" +/- Muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

Frokost Kl. 11.30 – 12.30

KL. 12.30 – 15.00

- Resultaterne og "pointers" fra 1. workshop, som I fandt, skal drøftes som grundlag for faglærerseminar. I skal hver især give bud på, hvad I mener er det bedste grundlag for faglærerseminaret fordelt på de enkelte FKB'er, som I er 'ansvarlig' for. Tag meget gerne udgangspunkt i besvarelse af nedenstående spørgsmål:
  - Er der specifikke emner fra besvarelsen, der skal have mere fokus ved faglærerseminaret?
  - Skal faglærerseminaret alene være på overordnet niveau, eller skal det danne grundlag for efterfølgende seminarer er – og hvordan?
  - Hvordan kan de enkelte programmer for faglærerseminaret se ud –
    - Skal det være med oplægsholdere/inspiration?
    - Hvordan kan faglærerne kompetenceudvikles, så de er klædt på til erfa/udvikling af kurser/prøver?
    - Hvordan kan erfaringer med prøver effektivt anvendes?

- Hvem og hvordan samles resultaterne op på ved faglærerseminaret – og hvordan forankres/udmøntes resultaterne?
  - Skal faglærerseminaret være årligt tilbagevendende? – hvem skal være ansvarlig for gennemførelse ved efterfølgende faglærerseminarer
  - Bør der etableres tværinstitutionelle, faglige netværk til udvikling/aktualisering af kurser/prøver? – eller kan faglærerseminaret udfylde opgaven?
  - Er der forskel på faglærerseminar for kontraktuddannelser?
  - Skal der være med workshop? – hvordan? – overordnet eller på enkelte kurser?
  - Hvad skal resultatet være af faglærerseminaret /hvad er det pædagogiske udgangspunkt for faglærerseminaret?
  - Hvordan skaber vi Best Practice for faglærerseminarerne?
- Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer – til brug for "Next Best Practice" +/- Muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.
- **Opsamling på den sidste halve time:** Pointers og resultater fra workshoppen samles, nedskrives og videregives til sekretariatet til analyserapporten. Det bedste/hurtigste er at tage udgangspunkt i jeres egne PP, der besvarer ovenstående spørgsmål – og som I anvender til at drøfte punkterne.
  - **Færdiggørelse:** Faglærerseminarerne skal færdiggøres (program)

Bilag 3 – Fokusgruppens opsamling på undersøgelsens resultater 1. workshop

Forberedelse (Prøvers indvirkning på planlægningen) : 7a, 7b2, 7b3, 7c1 og 7c2

FKB 2208

Prøven er udformet efter kursets målpinde og det samme er undervisningsmaterialet, der er derfor ikke behov for at ændre heri. På nogle kurser har vi i forvejen benyttet os af en "evaluerende opgave" sidst på kurset, denne er så bare erstattet af testen, på andre mål har det været nødvendigt at tilpasse lektionsplanen, især på de kurser hvor der indgår praktiske prøver som tager en del tid fra undervisningen.

FKB 2209:

Indførelse af test og prøver har naturligvis indvirkning på planlægningen af kurset i henhold til at der opstår en "portion" tid som er låst. Denne tid fragår undervisningen. I forhold til indholdet, så er undervisningen bundet op på de samme målpinde som testen, så der er ikke ændringer, dog har der været behov for tilpasning af undervisningsmaterialet i forhold til at have tid nok til rådighed.

Den ene anfører (fuldt korrekt) at det ikke kun er den time til testen der skal regnes fra, men også tid til forberedelse, introduktion til evt it-systemer, forklaring af testen, opfølgning, dertil den tid der går undervejs med at "berolige" elever. 1 times test = ca 2 timer

FKB 2210:

Indførelsen af test og prøver har (naturligvis) haft indflydelse på lektionsplanen, som har måtte tilpasses da man har mindre tid til brug i undervisningen. (den praktiske prøve tager 5 timer)

Selve indholdet af undervisningen er ikke ændret radikalt, men det sikres dog at deltagerne har fået de nødvendige informationer for at kunne bestå testen, så lidt indflydelse på indholdet er der dog.

Dette bunder i at en mundtlig overhøring ikke giver deltageren de samme muligheder for opslag undervejs i testen som fx skriftlig prøve

FKB 2212 + FKB 2214

Der svares direkte "ja" til at undervisningen er forberedt efter prøvens indhold. De tidligere undervisningsplaner er rettet således at der gives tid til a/ afmystificering af prøven samt imødekommelse af nervøsitet og b/ tid til afholdelse af prøve samt tilbagemelding.

Undervisningen gennemføres med opfyldelse af målbeskrivelsen for øje, men samtidig er det nødvendig at have prøvens indhold som pejlemærke. Jeg har på kurserne oplevet, hvordan deltagerne er meget fokuseret på, hvad der skal til for at bestå testen. Der går meget tid med at berolige deltagerne.

Ved praktiske prøver er undervisningen ændret fra at tidligere at tage udgangspunkt i nogle konkrete problematikker fra deltagernes hverdag til at udgangspunktet bliver en central stillet prøve.

Jeg har ikke haft mulighed for at gennemføre prøverne elektronisk som anbefalet, og da der var problemer med 33 % af spørgsmålene til prøven, lavede jeg prøven i papirudgave (se nedenstående, samt medfølgende dokument)

Jeg mener ikke at prøverne tager længere tid end jeg tidligere har benyttet til at konstatere om deltageren har tilegnet sig pensum. Der går procentvis meget tid fra til prøvedelen. Der skal jo også afsættes tid til omprøvning.

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

FKB 2215:

Der svares direkte "ja" til at undervisningen er forberedt efter prøvens indhold. Målene er blevet mere tydelige (ensrettet). Lidt større fokus på at de får nok teori. Stort set ikke taget tid af undervisningen.

FKB 2615:

Både og . Nogle af de udleverede tests har spørgsmål, der ikke er i lokalt undervisningspensum
Nej – Der er taget udgangspunkt i kursets mål - det vel ikke meningen at det er prøven der skal trænes i.
Prøven har ikke påvirket undervisningen. Prøvetiden er jo centralt bestemt, der bruges for meget tid på prøver i stedet for undervisning.

FKB 2644:

Nej – prøven afspejler meget godt kursets indhold. *Hvis den pågældende underviser har deltaget i udviklingen af testen kan det være forklaring på hvorfor det ikke er nødvendigt at ændre på Undervisningen.*
Underviser efter kompendiet. Prøven tager undervisningstid. Det er en klar fordel. Prøven tager tid.
Prøvens tid er passende.

FKB 2206 + 2207 + 2211 + 2258:

De fleste skoler har forberedt deres undervisning efter de afsluttende prøver
En skole skriver at der ikke bør være prøver på ajour (*red. Der er ingen prøver i ajourføring for BAI's kurser i 1. kvartal*) da prøverne ikke er tilrettet til den nyeste viden i branchen. 2 skoler påpeger at kvaliteten af prøverne er for dårlig. (*Mercantec - Der er foretaget henvendelse og tiltag for at få tilrette prøverne. NEXT - der har været en del tekniske rettelser for prøverne til kloakrør lægger- men skolen har generelt selv været meget usynligt i ønsket samarbejde*)

- Næsten alle skoler har forberedt deres undervisningsplan ud fra målet/prøverne ved at ændre i undervisningsmaterialet, så emnerne er dækket.
- Nogle skoler tilretter deres undervisningsplan efter målbeskrivelserne andre kigger også på prøverne når de tilretter deres undervisningsmateriale.
- En enkelt skole har ikke forberedt undervisningsplanen efter prøvens indhold og form.
- 50/50 om prøverne ændre de didaktiske overvejelser for at gennemføre et undervisningsforløb.
- En enkelt skole påpeger, at det kan være svært at nå "test og prøver" på de korte kurser pga. Tidspres
- Flere af skolerne påpeger at der bruges meget tid på gennemførsel af prøverne.
- En enkelt skole mener ikke der bruges meget tid på gennemførsel af prøverne.
- Enkelte skoler mener at der bruges mere tid på indlæring af paratviden.
- En enkelt skole mener at niveauet er for højt.
- Flere skoler påpeger at der bruges for meget tid på afholdelsen af prøverne andre skoler mener at det kun optager lidt tid.

Differentiering af kursister under undervisning med prøver (Prøver i forhold til kusisterne) 7b5 og 7c3

FKB 2208:

I forhold til at differentiere undervisningen, så er der jo begrænset mulighed for det, da alle skal opnå minimumsniveauet, for at imødegå dette benyttes gruppe arbejde i undervisningen, så "kollegerne" hjælper med at sikre at de svage opnår kompetencerne.

FKB 2209:

Testen har ikke givet anledning til ændringer i undervisningsdifferentiering, dog opleves det at læsesvage har problematikker, der bør italesættes. De læsesvage skal ansøge om IT-rygsæk, enten gør de ikke det eller også ankommer IT-rygsækken ikke til uddannelsesinstitutionen.

FKB 2210:

Prøve kan være en hæmsko i forhold til differentiering, da den stiller nogle minimumskrav i forhold til niveauet som ikke kan vurderes.

FKB 2214 + 2212:

Der er ikke ændret på undervisningen i forhold til undervisningsdifferentiering.

FKB 2215:

Målene er blevet mere tydelige (ensrettet). Har måtte give lidt ekstra tid til enkelte kursister der læst meget langsomt.

FKB 2644:

Inddrager altid undervisningsdifferentiering. Der tages hensyn til denne gruppe, enten med oplæsning eller anden hjælp. (Havde ingen læse – skrivesvage)

FKB 2615:

Det har den ikke – kun i begrænset omfang

FKB 2206 + 2207 + 2211 + 2258:

På de fleste skoler har prøverne ikke ændret på hvordan der undervisningsdifferentieres

Kursisterne og prøver (Kursisterne i forhold til prøver – hvad kan man gøre): 7b1, 7b4, 7d1, 7d2, 7d3, 7d4 og 7e

FKB 2208

Eleverne gøres allerede på første dagen bekendt med at der vil komme en prøve og i de fleste tilfælde også med prøveform og beståelseskriterier. Dertil tilstræbes det at prøven "tales ned" ikke i vigtighed, men i sværhedsgrad. De orienteres om at notater må benyttes, og at gode notater er guld værd. Den generelle oplevelse er at eleverne er væsentlig mere med i undervisningen og opmærksomt lyttende og deltagende når de ved der kommer en test. I forhold til de læsesvage elever, så tildeles de ekstra tid til de skriftlige prøver (alt efter læsemængden) og der gives adgang til oplæser.

FKB 2209

Eleverne forberedes på testen både i forbindelse med opstart men også under kurset. Der laves opgaver som sigter mod beståelse af testen. Eleverne føler et vist pres, -pga dårlige erfaringer, men der meldes om forståelse, accept og tilfredshed. Eleverne kan ikke se formålet med testen, det er kun for at tilfredsstille DJØF'erne, de går i sort og mere i den retning.

De læsesvage skal ansøge om IT-rygsæk, enten gør de ikke det eller også ankommer IT-rygsækken ikke til uddannelsesinstitutionen.

FKB 2210:

Der gøres en del ud af at orientere om testen. Allerede ved kursets opstart orienteres om testen og prøveform. Ved at afdramatisere testen og italesætte den, sørges for at deltagerne ikke bliver overraskede/overrumpede lige før testens gennemførelse, dette medvirker til at deltagerne ikke er negative i forhold til testen.

En prøve kan være "voldsom" for de svage elever, det er derfor ekstra vigtig at sikre en rolig og afbalanceret tilgang. Prøven stiller store krav til at underviser sikrer sig at også de svage/læsesvage elever kommer med over gærdet. Overhøring er en god løsning på at give de læsesvage en mulighed for at tage prøve på lige vilkår.

FKB 2214 + 2212:

Pensum er rettet til således at det målretter sig mod prøven. Fx er der til prøven i 45542 Anvendelse af bygge- og anlægstegninger spørgsmål som relaterer sig til kloak. Et område som aldrig har været omtalt på betonmageruddannelsen før.

Det har været nødvendigt at planlægge undervisningen under hensyntagen til prøvens spørgsmål. Ligeledes har jeg delvist måtte lave pensum om, da prøvespørgsmål var meget konkrete, og rettet mod et andet pensum.

Der er væsentlig større opmærksomhed på læse- skrivesvage deltagere da specielt multiple choice prøver fordrer at man kan læse og eventuelt finde tilbage i det udleveret undervisningsmateriale.

Jeg har forsøgt at fastholde mine tidligere didaktiske og pædagogiske overvejelser. Hvor deltageres succes med - og interesse for at tilegne sig et givent stof har været drivkraften. Der har nu indsneget sig en ny dimension som hedder "deltagerens frygt for ikke at bestå" Muligheden for ikke at bestå et AMU-kursus har altid været til stede, men nu er det blevet meget synligt.

Ved introduktion til kurset bliver deltagerne gjort bekendt med prøvens form og hvornår den afholdes. Samtidig gennemgår jeg målbeskrivelsen for kurset både for at anskueliggøre hvad vi skal lære, men også for at forklare hvilket stof prøven omhandler.

De har på dag 1 fået info vedr. prøven. Det har været meget vigtigt for mig at gøre det klart, at hvis man følger undervisningen, og er deltagende – så har man ingen grund til at bekymre sig om prøven.

Jeg forsøger at fastholde at forberedelsen til prøven er at deltage i undervisningen.

Prøvebeskrivelsen af prøven gennemgår vi sammen. Specielt hvis jeg oplever at der er "fælder" i testen, gør jeg opmærksom på dette. Fx hvis der er mere end et korrekt svar til nogle af spørgsmålene men ikke til andre.

Når en kursist får at vide at: "der kan forekomme spørgsmål i prøven hvor der er 2 rigtige besvarelser – som begge skal besvares for at spørgsmålet er korrekt besvaret", så oplever de at det er en form for "fælde". De bruger herefter meget energi på at "spotte" disse fælder – det giver et forkert fokus i prøvesituationen. *Der er tale om spørgsmål med kun tre rigtige svarmuligheder. Det er prøver lavet i Excel.*

Alle deltagerne får deres besvarelse tilbage hvilket giver mulighed for at hver enkelt at konstatere hvor vedkommende eventuelt har fejl. Efterfølgende indsamles besvarelserne igen. Alle deltagere har desuden mulighed for at få en personlig gennemgang af prøven.

De har fået oplyst om de er bestået, og generelt har de haft et ønske om at få at vide hvor mange fejl de har haft.

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

Der er tendens til nervøsitet inden prøverne, dog er de fleste positive efter prøve, en kommentar jeg ofte får er (nå var det ikke mere end det)

Før prøverne er der stor nervøsitet, de fleste er usikre på egne muligheder for at aflevere en korrekt besvarelse. Efter prøverne er der glæde over at prøven er overstået.

Der har været meget forskelligartede reaktioner. Overordnet har det været positive reaktioner – de har været glade for at gennemføre en prøve/test, og det har også bidraget til en skærpet deltagelse i undervisningen. Efter prøven har de undret sig over hvor langt spørgsmålene er fra deres fagområde.

FKB 2215

Teoretisk undervisning som PP. Målene er blevet mere tydelige (ensrettet). Gennemgået teori samt udleveret montagevejledning, som er grundlaget for prøven.

Gjort opmærksom på at det er tilladt kursisten at gennemgå udleveret stof. Alm. info, med fokus på at berolige kursisterne.

At jeg ikke udleverer dårlige resultater i plenum, men trækker kursisten til side hvis der er noget galt
De starter med at være usikre, mange er bestemt ikke vilde med prøver, specielt i en sen alder.

FKB 2615:

Sammenholder prøvens indhold med undervisningen og set prøver igennem. Kunne ikke forstå spørgsmål om didaktiske overvejelser.

Eleverne laver spørgsmål i forhold til de ting der bliver undervist i og det bliver gennemgået for at forberede dem på prøven og spørgsmålenes karakter.

Elever er gjort bekendt med at der kommer en afsluttende prøve

Under præsentation af mål og indhold omtales prøven.

Elever er gjort bekendt med at der kommer en afsluttende prøve og at der er mulighed for omprøvning

De får svar på prøven ASAP.

Typisk fra deltagerne: "Åh nej, jeg er ikke god til prøver".

Eleverne føler et vist pres da mange ikke har så god erfaring med at gå til prøver - eksamen

FKB 2644

Pensum er fra kompendiet. Kun i begrænset del af prøvens inddraget i didaktiske overvejelser. Det er en del af kursusintroduktionen at forberede deltagerne på prøven. Ved at påpege at det var 2 afsluttende prøver ved kurset opstart. Alm. info, med fokus på at berolige kursisterne.

Oplyst dem om at der skal bruges tid til at tage prøven og at der vil være mulighed for omprøve.

At give dem de rette værktøjer der kunne bruge både i multiple choice og den praktiske prøve

Orientering om tidsramme og regler.

At have forklaret opgaven inden opstart og afprøvet alt værktøj og materialer inden

Prøvens resultat gives individuelt. Tog dem enkeltvis og forklarede resultatet

Deltagerne var lidt negative før prøven men positive efter. De sagde de følte sig klar

FKB 2206 + 2207 + 2211 + 2258:

De fleste skoler har i deres undervisning forbedret deres elever på den afsluttende prøve.

En enkelt skole påpeger at nogle af prøverne ikke er udarbejdet efter uddannelsesmålene.

Flere skoler mener det er et stort problem med test og prøver til læse/skrivesvage kursister.

Ikke alle kursister får de nødvendige it-redskaber. Flere skoler påpeger også at mange af kursisterne ikke har ret gode IT-færdigheder.

På enkelte skoler har det ikke været et problem at afholde test og prøver for de læse/skrivesvage deltagere.

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

En enkelt skole beskriver at de læse-/skrivesvage får hjælp til oplæsning.

Næsten alle skoler har haft didaktiske og pædagogiske overvejelser i forbindelse med afholdelse af test og prøver.

Nogle skoler mener at prøverne kan være en motivationsfaktor for eleverne, andre skoler mener at prøven kan påvirke den pædagogiske tilgang negativt.

De fleste skoler oplyser deres kursister om prøven ved kursusstart

Enkelte skoler har ændret deres tidligere elevopgaver, så de ligner prøven som der afsluttes med. Flere skoler påpeger at de prøver at nedtone og berolige kursisterne, så de ikke bliver unødigt nervøse.

De fleste skoler forklarer hvordan testen kommer til at foregå, og enkelte skoler beskriver hvordan de har nydesigneret deres elevopgaver, så de minder om det der kommer i den afsluttende prøve. En enkelt skole har givet deltagerne svarene på de spørgsmål der falder uden for målbeskrivelse, eller ikke ligger på det rigtige niveau.

2 skoler har ikke lavet nogle særlige tiltag for at forberede deltagerne på gennemførelsen af prøven.

Skolerne beskriver at de anonymt giver deres kursister resultatet af prøven, samt informere om muligheden for en omprøve.

Skolerne beskriver at mange af deltagerne er nervøse og usikker før prøven, men at de accepterer at undervisningsmålet afsluttes med en prøve.

Efter prøven er flere af kursisterne stolte af at have bestået.

En enkelt skole beskriver, at de afsluttende prøver kan mindske lysten hos kursisten til at tage et nyt kursus.

Afvikling af undervisning (Hvordan har prøven indvirkning på gennemførelsen af undervisningen): 7f og 7g

FKB 2208

Igen; bedre opmærksomhed, mere indlevende og deltagende elever = bedre afvikling af undervisningen med mulighed for andre tiltag.

FKB 2209

Der opleves en positiv tilgang til testen, deltagerne er spændte/nervøse med positive overfor test.

Det opleves at deltagerne er mere opmærksomme i undervisningen og at de er mere deltagende.

Oplever at test i nogle tilfælde spiller negativt på afviklingen af undervisningen, da elever bruger meget tid på at spørge ind til testen og være nervøse. Kan ikke se at en test kan have en positiv indvirkning (på didaktikken)

FKB 2210

Der opleves en positiv tilgang til testen, deltagerne er spændte/nervøse med positive overfor test.

Det opleves at deltagerne er mere opmærksomme i undervisningen og at de er mere deltagende.

FKB 2214 + 2212:

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

ja - min undervisning er blevet mere fastlagt da jeg skal nå omkring ting der kunne komme i prøven. Der er ved nogle prøver fokus på emner som jeg ikke tidlige har vægtet særlig højt. Der går tid med at berolige deltagerne.

ja - Der skal forholdsmæssigt afsættes meget tid af til afholdelse af prøven.

Prøven giver en indikation af om kursisten har forstået pensum.

Det er nemmere at gennemføre undervisningen ud fra devisen "høre i ikke efter dumper i" fokus har ændret sig. Det betyder (måske) at min rolle som inspirator, i forhold til at "sælge" stoffet ikke er så nødvendig. Jeg behøver heller ikke tage beslutningen om at "dumpe" en deltager, det klarer prøven

ja - Deltagerne har været mere deltagende.

FKB 2215

Nej – det har den ikke.

ja - Mere fokus på mål

FKB 2615

ja - der er taget for meget tid fra undervisningen.

nej - prøven fylder for meget.

Eleverne er nok lidt mere opmærksomme og deltagende.

FKB 2644

Nej – det har den ikke.

Kursisterne er lidt mere fokuseret. Ja - da jeg fik større indblik i deres kunnen

FKB 2206 + 2207 + 2211 + 2258:

75% mener at prøven har påvirket undervisningen negativt. Her nævnes at det tager meget tid, samt at der er for meget fokus på prøven frem for undervisningen.

25% mener ikke at prøven har påvirket deres undervisningen negativt

50% mener at prøverne har påvirket deres undervisning positivt. Flere nævner at det kan give AMU mere respekt, samt at det kan være svært at gemme sig på et kursus.

50% mener ikke at prøverne skaber noget positivt til deres undervisning. Her nævnes at prøverne stjæler for meget tid

Støtte og hjælp (Skole samarbejde – støtte fra BAI)7h, 7i og 7j:

FKB 2208

Som den klart førende skole på området er det direkte samarbejde med andre skole begrænset til LUU-møder samt eventuelle "hvad gør I"-spørgsmål. Selvfølgelig har den anden skole deltaget i høringen og har også fået tilføjet rettelser. BAI kan bidrage med nogle klarere retningslinjer for HVAD man kan gøre for at sikre at eleverne går til prøve på lige vilkår. Hvordan skal det dokumenteres? Hvad må/kan/skal vi give at muligheder? Fremmedsprogede elever

FKB 2209

Enighed om at testen ikke har ændret på samarbejdet mellem skolerne, som meldes fint.

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

(fra fokusgruppemedlem – ” Igen melder mr. Negativ sig på banen, nu med kritik af BAI, ”som ikke kan finde ud af at sende materiale ud i forvejen, pludselig står man der og skal afvikle prøver med fejl og mangler”” - sekretariatet: faglærer ved ikke, at skolerne selv i god tid skal downloade prøven som forberedelse til undervisningen samt til evt. at finde fejl i prøven, så dette ikke går ud over deltagerne)

FKB 2210:

Der er tale om en uddannelse der kun afvikles på den ene skole, og som kun er bemandet af en underviser. Samarbejde med andre skoler er derfor ikke eksisterende. Erfaringerne med test og prøver er også yderst begrænsede, hvorfor kendskab/erfaringer til behov for opbakning fra BAI samt grundlag for videre udvikling ikke er på et niveau hvor dette kan fastlægges.

FKB 2214 + 2212:

Nej

Hvis prøverne blev mere ensrettede. Fx at alle multiple choice indeholdt 4 spørgsmål, med et korrekt svar. Når betonmagerne skal gennem en hel række prøver vil det være godt hvis metoderne var nogenlunde ens. Desuden må vi forvente at prøverne skal gennem endnu en kritisk gennemgang, så fejl og mangler bliver fjernet.

Hvis antallet af spørgsmål i ”spørgsmålsbanken” var større, og jeg havde mulighed for at vælge hvilke spørgsmål der var mulige for at deltagerne at få, ville jeg kunne tilpasse forløbet bedre. Eksempel: Hvis ”banken” bestod af 50 til 100 spørgsmål (i dag 30), kunne jeg vælge 30 spørgsmål ud, hvor af de 20 (random) ville blive præsenteret for deltagerne ved prøven. Jeg er klar over at det vil betyde mere arbejde i udviklingen af prøverne (mere arbejde til mig selv), men det giver altså ikke mening at jeg skal undervise 15 Betonelementmontører i Tegningsforståelse, og at 25 % af spørgsmålene i prøven så omhandler kloakarbejder.

At der ikke er spørgsmål der specifikt henvender sig til bestemte bekendtgørelser og vejledninger, da prøverne hurtigt kan blive forældet, og jeg på den måde er nødt til at undervise på et forkert grundlag.

Der er også spørgsmål der bliver stillet til et bestemt fabrikat, og da ikke alle skolerne har det samme udstyr, skal jeg bruge undervisningstid på udstyr jeg ikke bruger. *(Sekretariatet: dette er en misforståelse – der bliver ikke stillet spørgsmål til et bestemt fabrikat. For det må der ikke. Men der bliver brugt billede af et emne/produkt af et bestemt fabrikat som hjælp til besvarelse af et spørgsmål, der ikke afhænger af bestemt fabrikat, men hvor emnet/produktet er lovbejalet)*

Et forslag kunne være at man kigger på test hvor der kan være mere end 1 svarmulighed. Jeg synes ikke at det giver mening at man i nogle prøver kan blive udsat for det, og i andre prøver er der ingen spørgsmål med svar af denne karakter. Det forvirrer kursisterne rigtig meget, og man bruger lang tid på at berolige kursisterne.

FKB 2215:

Nej - Der er ikke mange kurser der gennemføres på de andre skoler.

Vi klarer os

PP og prøvespørgsmål skal stemme overens. Der bør foreligge en PP fra AMU som kommer omkring alle prøvens spørgsmål. De teoretiske prøver udleveres af AMU, men PP skal underviser selv sørge for. Dette stemmer ikke overens. *(Sekretariatet: Der er ikke udarbejdet PowerPoints til prøver udviklet af BAI – men fra andre efteruddannelsesudvalg. Respondenten henviser til prøver udviklet af andet efteruddannelsesudvalg).*

Prøverne fungerer fint, men der skal bruges nogle kræfter på at tale enkelte af kursisterne ned så de har fokus på kurset i stedet for at være nervøse for prøven

FKB 2615:

nej, næsten tværtimod - der har ikke været et kvalitativt samarbejde om udformningen af prøver og de vilkår og beståelseskriterier der er sat op og der har ikke været forståelse og ørenlyd hos de ansvarlige parter. Lav nogle ordentlige vedkommende prøver, så det faktisk kan lade sig gøre at undervise og gøre elever klar til prøve. I forhold til Rulle og Bukke stillads så er det lidt uforståeligt med den praktiske prøve. Hvis der skal være en praktisk prøve på Rulle og Bukke stillads skal eleverne have mulighed for at prøve at arbejde med opstilling efter vejledningen, inden de skal til prøve ellers giver prøven ingen mening. Start forfra, involver flere personer/interessenter. Hav en dedikeret testperiode af prøver. Sørg for at der er mulighed for følelsen ejerskab at systemet. *(Sekretariatet: Dette er respondenter fra NEXT, der har været høringspart på alle prøverne. NEXT har desuden selv været udvikler af prøven til både Rulle- og bukkestillads og til Systemstillads i samarbejde med Audebo og AMU/ Vest.)*

FKB 2644:

Der er etableret netværksgruppe.

Lidt bedre tid til kurserne, så prøverne ikke tager tid fra undervisningen. Vi har de rettede retningslinjer. Ikke tilstrækkelig erfaring til at skrive noget her.

FKB 2206 + 2207 + 2211 + 2258:

50 % af skolerne beskriver at prøverne ikke har skabt grundlag for mere samarbejde på tværs af skolerne. De resterende skoler har haft drøftelser med de andre skoler om prøvernes indhold. Flere påpeger at det er de mange fejl og mangler i prøverne som diskuteres med kolleger på de andre skoler. Prøverne skal være af en bedre kvalitet.

Udvikling af nyt centralt undervisningsmateriale som matcher målbeskrivelserne.

- Brug en anden platform til prøverne *(Det bestemmes alene af UVM)*
- Det er ikke rimeligt at der er flere rigtige svar til et spørgsmål *(sekretariatet: det er af hensyn til sikkerhed, da der i Excel-prøver kun er tre svarmuligheder i stedet for 4)*
- Spørgsmålene skal opdateres til den nyeste viden inden for området
- Nogle af spørgsmålene er skudt over målet
- Kurser som er praktisk betonet skal ikke afsluttes med en teoretisk prøve.
- Udvikling af lokale prøver som tager højde for den type kursister den pågældende skole har. *(Sekretariatet: kurset kompetencer er på landsplan – så det er prøven også. Så skal der laves kursus på lavere niveau?)*

Bilag 4 - Sammendrag af fokusgruppens 2. Workshop

Mercantec

Pointers fra 1. workshop - for kortlægning af faglærernes kompetencebehov

Fokusgruppens dialog i 2. workshop om resultaterne fra 1. workshop:

Mål og Indhold - *Forberedelse og planlægning af kurser med prøver*

Det giver sig selv at man ikke kan bruge 2 timer af et 37 timers kursus uden at det får indflydelse på undervisningen. Det der er vigtigt her, er at se testen som en medspiller og ikke en modspiller.

Først og fremmest må man som underviser opgive sin insisteren på at være ene afgørende i hvad eleverne skal kunne, fordelene ved test og prøver er at arbejdsgiverne i hele landet ved at uanset hvor deres medarbejder tager kurset, så kommer de ud med de samme grundkompetencer, dette skal vi se som en styrke i stedet for en svaghed. Hvis vi alle alligevel underviser efter målpindene, så bør testen ikke være et problem, kun hvis nogen vil noget andet end målpindene opstår et problem.

Det kan naturligvis virke som et stort indgreb i den enkelte undervisers frihed at man laver en centralstillet test, men det er jo ikke anderledes end folkeskolens afgangsprøve fx

Vi har stadig metodefrihed/pædagogisk frihed og prøven skal ses som et supplement og en sikkerhed, for os, for eleverne og for arbejdsgiver. *Pædagogik* omhandler den teoretiske videnskab om opdragelse, uddannelse og undervisning. *Didaktik* er struktur/metode til at skabe refleksioner over formulering af formål og mål, valg af indhold, principper og medier samt vurdering af kursisten.

Evaluering af det lærte er ikke let, der er testen et godt værktøj? – *men det er et krav.*

Hvor mange dumpede før testen? Hvor mange dumper nu? Men har din undervisning så opfyldt branchens behov? – *Prøven er et redskab for branchens kvalitetssikring af kursistens kompetenceudvikling og kursistens dokumentation for kompetenceudviklingen. Men kan prøven anvendes til faglige fordel i undervisningen?*

Når vi skal bruge 2 timer på test og tilbagemelding, så giver det sig selv at vi skal ændre i vores planlægning af kursets afvikling.

Det er vigtigt at være obs. på at der stadig er metodefrihed for den enkelte underviser, testen betyder derfor ikke at du skal gøre tingene anderledes, du skal bare vurdere, hvad der bedst tjener formålet og derefter tilpasse denne metode.

Det kan være at man i nogle af elevopgaverne, mindsker mængden af spørgsmål (fra 30-20 fx), at man laver nogle opgaver der har samme sigte som testen, som fx kan hjælpe deltagerne til at besvare testen, det kan være lignende opgaver, det kan være opgavesæt hvor deltagerne skal finde svaret i det samme materiale som i testen, eller opgaver som giver eleverne svarene til testen med et andet spørgsmål.

Læreprocessen - *Undervisning/undervisningsdifferentiering i forhold til kurser med prøver*

Efteruddannelsesudvalget for Bygge/Anlæg og Industri

De fleste af deltagerne i amu systemet er kursister med mindre gode erfaringer med skolegang. De fleste har den kortest mulige skolegang bag sig, nogen af dem ikke en gang det. Kort sagt, de har det typisk svært med bæk til røv læring, selvom det i store træk faktisk også er det de efterlyser, da de kan relatere det til deres tidligere erfaringer med skolegang.

Disse dårlige erfaringer med skole/uddannelse giver også dårlige forventninger til begrebet "prøver", det er derfor vigtigt, at vi som undervisere formår at informere deltagerne om testen på en måde, som både opnår at de har den nødvendige viden samt formår at overbevise deltageren om at testen ikke er en fjende men deres ven. Vi skal med andre ord fortælle dem, at der kommer en prøve, men at vi i løbet af kurset vil sikre at de får de nødvendige kompetencer til at bestå testen til gavn for dem selv og deres arbejdsgiver.

Mange af de kursister, som indgår i målgruppen, har høj grad af deres identitet bundet op på deres beskæftigelse og ser i de fleste tilfælde sig selv som en direkte del af arbejdsgiveren = "gavner det min arbejdsgiver, så gavner det mig". Dette skal vi udnytte.

Nogen udtrykker bekymring for om vi får tid til NUZO-modellen, om der bliver for stor fokus på at få deltagerne ind i inderste cirkel. Men kan der blive for stor fokus på det? Hvis der i målet står: "deltageren kan selvstændigt..." så er det jo et krav at man er i inderste udviklingszone, og disse krav skal gerne være indarbejdet i testen.

Men testen stiller også krav om differentiering. Vi skal som undervisere sikre at "alle har lige vilkår", det betyder at vi kan, SKAL- differentiere i afviklingen af testen. Ikke når vi retter, en fejl er en fejl, men vi skal tage hensyn til læsesvage og ordblinde fx Således at de har "samme vilkår" som andre. Det er da differentiering.

Læringsforudsætninger - Kursisternes reaktion og hjælp i forhold til læse-/skrivesvage

En test som mål på et kursus gør, at alle har den samme barre de skal over. Dette kan vanskeliggøre differentiering, altså at man lader nogen deltagere bevæge sig fremad i et langsommere tempo end andre, der er i hvert fald grænser for HVOR langsomt vi kan lade dem bevæge sig, når de skal nå i mål.

Der har jo nok været en tendens til at man for de svageste deltagere har "flyttet målstregen", men er det at hjælpe dem? Og er det i firmaernes/branchens interesse at man ikke kender niveauet på den enkelte ansøger/medarbejder der står foran dig med et kursusbevis i hånden? Eller at man i det mindste kender et minimumsniveau? Er det ikke en hjælp til deltagerne at vi faktisk stiller andre krav end "mød op hver dag"?

Rammefaktorer og Vurdering - Gennemførelsen af undervisningen med prøver

Det giver sig selv at der naturligvis IKKE må være fejl i testene, hverken i spørgsmålene eller i facitlisterne, men fejl sker alle steder.

Derfor er det vigtigt at I straks melder ind når I støder på noget I mener er forkert.

En del melder om at testene "skyder over mål", altså, -jeg har altid det mål at man IKKE kan lære for meget, eller blive for god til noget.

Den dag du ophører med at blive bedre, er den dag du ophører at være god.

Vi skal som undervisere stræbe efter at slæbe vores elever helt til tops, og husk; testene har været ti, høring i branchen og LUU, altså har branchen sagt; Ja, det er det her vi har behov for at vores medarbejdere kan.

Fokusgruppen dialog over anvendelse af didaktisk model

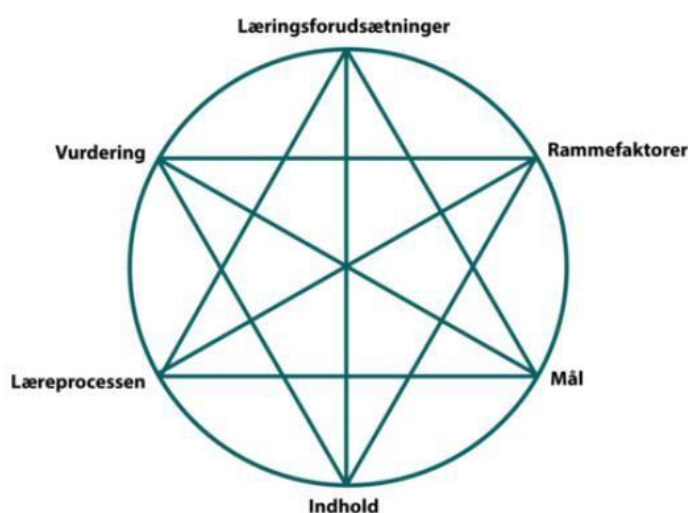
Hvorfor bør der tages udgangspunkt i didaktisk model, når man skal finde fagligt, fælles fundament/grundlag for drøftelse af kursusindhold og prøve?

Vi behøver ikke at tage udgangspunkt i en didaktisk model, men det skaber gode rammer for det fortsatte arbejde. Både for den enkelte faglærer, men også for en fælles forståelse af metode til forståelse af kursusindhold og prøve. Samt selvfølgelig en fælles forståelse af de problematikker som opstår i formidling.!!

Vi tager udgangspunkt i H+H side 30 "Helhedsmodellen -en model for didaktisk relationstænkning".

En didaktisk model afspejler, hvilke overvejelser man som faglærer skal gøre sig i forhold til et konkret undervisningsforløb.

Ikke to målgrupper er ens, og der findes ikke to hold som er ens. Derfor er det en faglærers kunst at designe tiltag, der passer til målgruppen, rammerne og formålet.

Hvilke af jeres resultater fra workshop 1 kan anvendes som grundlag for at pege på relevant didaktisk model?

Hvis vi skal imødekomme udfordringerne med at tilgodese deltagerne frem for testen, giver det mening at have en model at demonstrere ideer ud fra.

Mit svar på spørgeskema: - i relation til didaktiske og pædagogiske overvejelser?:

"Jeg har forsøgt at fastholde mine tidligere didaktiske og pædagogiske overvejelser. Hvor deltageres succes med - og interesse for at tilegne sig et givent stof har være drivkraften. Der har nu indsnævet sig en ny dimension som hedder "deltagerens frygt for ikke at bestå" Muligheden for ikke at bestå et AMU-kursus har altid været til stede, men nu er det blevet meget synligt."

- De fleste skoler har i deres undervisning forbedret deres elever på den afsluttende prøve.

- Næsten alle skoler har forberedt deres undervisningsplan ud fra målet/prøverne ved at ændre i undervisningsmaterialet, så emnerne er dækket.
- Næsten alle skoler har haft didaktiske og pædagogiske overvejelser i forbindelse med afholdelse af test og prøver.
- Nogle skoler mener at prøverne kan være en motivationsfaktor for eleverne, andre skoler mener at prøven kan påvirke den pædagogiske tilgang negativt.
- Nogle skoler mener at prøverne kan være en motivationsfaktor for eleverne, andre skoler mener at prøven kan påvirke den pædagogiske tilgang negativt
- Flere skoler mener det er et stort problem med test og prøver til læse/skrivesvage kursister. Ikke alle kursister får de nødvendige it-redskaber. Flere skoler påpeger også at mange af kursisterne ikke har ret gode IT-færdigheder.
- Flere skoler påpeger at de prøver at nedtone og berolige kursisterne, så de ikke bliver unødigt nervøse.

Kan samme didaktiske model med fordel anvendes af alle – eller skal der differentieres i forhold branche/faglighed?

Det bliver vanskeligt at vælge en model som skal anvendes af alle. Hvis der er modstand i faglærergruppen, vil det ikke være befordrende at "tvinge" en model igennem. Men når vi taler om planlægningen af faglærerseminar giver det god mening at vi har samme udgangspunkt. Muligvis vil det være vanskeligt at lave et seminar hvor didaktiske modeller bliver et emne.

Næsten alle skoler har haft didaktiske og pædagogiske overvejelser i forbindelse med afholdelse af test og prøver.

Læreprocessen

De fleste skoler har i deres undervisning forbedret deres elever på den afsluttende prøve.

Indhold og mål

Næsten alle skoler har forberedt deres undervisningsplan ud fra målet/prøverne ved at ændre i undervisningsmaterialet, så emnerne er dækket.

Læringsforudsætninger

Nogle skoler mener at prøverne kan være en motivationsfaktor for eleverne, andre skoler mener at prøven kan påvirke den pædagogiske tilgang negativt.

Flere skoler mener det er et stort problem med test og prøver til læse/skrivesvage kursister. Ikke alle kursister får de nødvendige it-redskaber. Flere skoler påpeger også at mange af kursisterne ikke har ret gode IT-færdigheder.

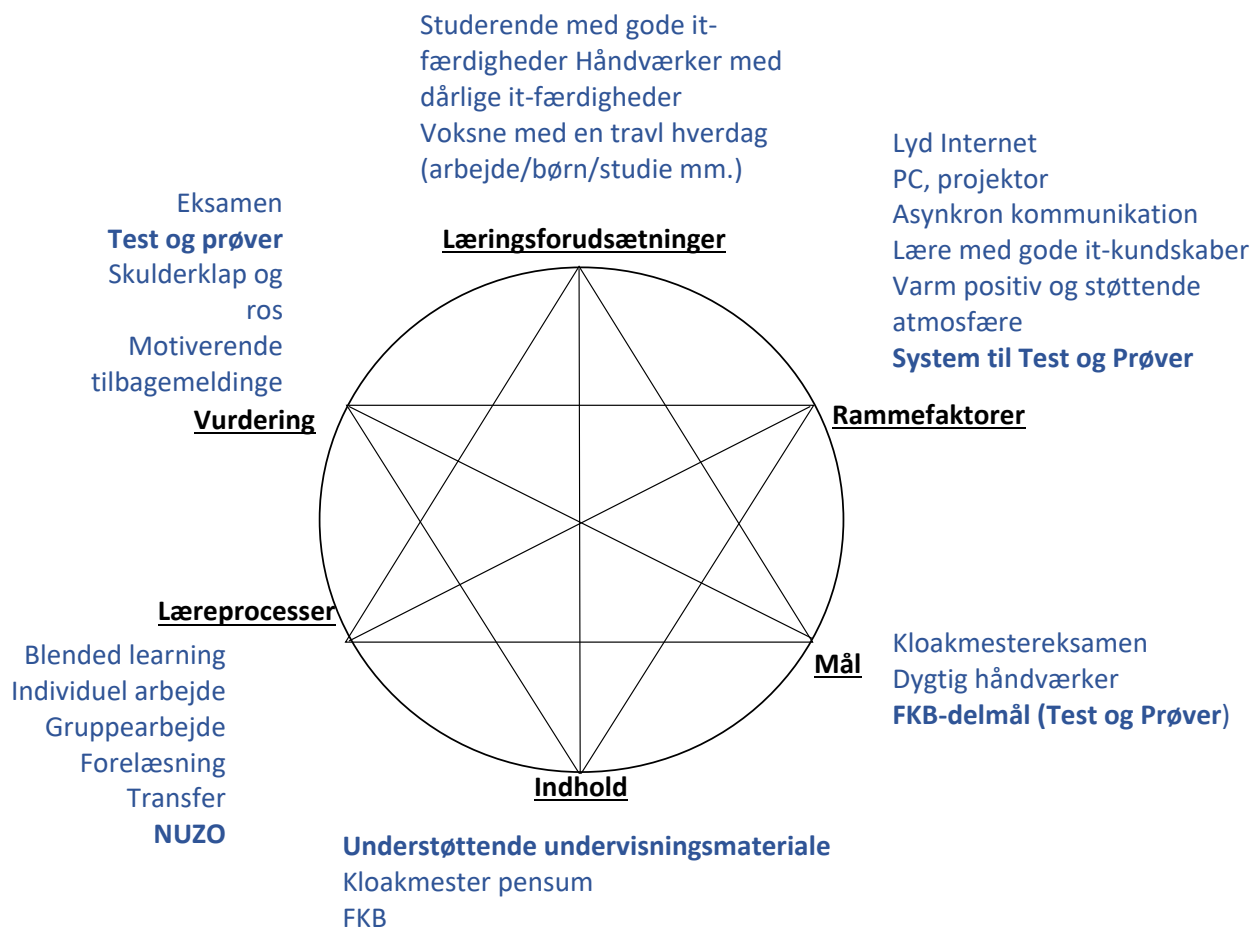
Flere skoler påpeger at de prøver at nedtone og berolige kursisterne, så de ikke bliver unødigt nervøse.

Kan samme didaktiske model med fordel anvendes af alle – eller skal der differentieres i forhold branche/faglighed?

Det vil altid være en fordel, når der samarbejdes, at dette foregår på samme grundlag

Hiim og Hippes didaktiske relationsmodel kommer godt rundt om de didaktiske problemstillinger uafhængig af branche. Tænker det er en model de fleste

Hiim og Hippe - den didaktiske relationsmodel

Er det en fordel, at alle brancher anvender samme didaktiske model – i forhold til tværfagligt samarbejde/og erfa for "Next Best Practice"?

JA. "Keep it simple"

Økonomi og tid bliver den største barriere. Desuden er det ikke altid muligt at overføre praksis fra en skole til en anden

Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærere – til brug for "Next Best Practice" +/- Muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse
FKB nr. 2217
Nedrivning og affaldshåndtering

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse
FKB nr. 2212
Beton- og montagebyggeri

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse
FKB nr. 2208
Asfaltbelægninger

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse
FKB nr. 2207
Anlægsarbejde

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse
FKB nr. 2206
Tagdækning o.lign. med tagpap, membraner og folier

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse (FKB- 2217) ★

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse (FKB- 2212) ★

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse (FKB- 2208) ★

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse (FKB- 2207) ★

Didaktisk undervisning med prøveafholdelse (FKB- 2206) ★

Faglærerseminaret bør have fokus på læreprocessen samt vurdering.

Læreprocessen:

Input fra "didaktiske" eksperter Faglærer erfaringer deles

Vurdering:

Selve prøven skal gøres mere brugervenlig, og alle skoler skal have mulighed for at have indflydelse på formuleringerne af testen.

Skal faglærerseminaret alene være på overordnet niveau, eller skal det danne grundlag for efterfølgende seminarer er – og hvordan?

Tænker det er et økonomisk spørgsmål som skal drøftes med skoleledelsen på de forskellige skoler.

Hvordan kan de enkelte programmer for faglærerseminaret se ud?

Skal det være med oplægsholdere/inspiration?

Input fra "didaktiske" eksperter

Faglærererfaringer deles

Relevante emner fra spørgeskema (hvad går igen)

Hvordan kan faglærerne kompetenceudvikles, så de er klædt på til erfa/udvikling af kurser/prøver?

PG, PD, ECTS point, PraxisOnline

Hvordan kan erfaringer med prøver effektivt anvendes?

Netværk på PraxisOnline

Hvem og hvordan samles resultaterne op på ved faglærerseminaret – og hvordan forankres/udmøntes resultaterne?

[Optages og ligges op på PraxisOnline](#)

Skal faglærerseminaret være årligt tilbagevendende? – hvem skal være ansvarlig for gennemførelse ved efterfølgende faglærerseminarer

[Tænker det er et økonomisk spørgsmål som skal drøftes med skoleledelsen på de forskellige skoler.](#)

Bør der etableres tværinstitutionelle, faglige netværk til udvikling/aktualisering af kurser/prøver? – eller kan faglærerseminaret udfylde opgaven?

[PraxisOnline](#)

Er der forskel på faglærerseminar for kontraktuddannelser?

[Nej](#)

Skal der være med workshop? – hvordan? – overordnet eller på enkelte kurser?

[Faglærerseminar med workshop om læreprocessen samt oplæg om didaktik på efteruddannelse.](#)

Hvad skal resultatet være af faglærerseminaret /hvad er det pædagogiske udgangspunkt for faglærerseminaret?

[At ruste faglærerne, og give dem nogle redskaber til at løse opgaven med test og prøver i egen praxis](#)

Muligheder og barriere for etablering af tværinstitutionelle, faglige netværk og fora for faglærer – til brug for "Next Best Practice" +/- Muligheder og barriere for anvendelse af erfaringer med prøver i kontraktuddannelser i tværinstitutionelle, faglige netværk og fora.

[Anvendelse af Moodle i Praxis](#)

Udklip fra en udviklers besvarelse af spørgeskema

7.b. Hvordan har du inddraget prøven i undervisningen...

- i relation til undervisningsplan ud fra mål og indhold?: De tidligere undervisningsplaner er rettet således at der gives tid til a/ afmystificering af prøven samt imødekommelse af nervøsitet og b/ tid til afholdelse af prøve samt tilbagemelding.
- i relation til hvordan du gennemfører din undervisning/didaktik?: Jeg gennemfører undervisningen med opfyldelse af målbeskrivelsen for øje, men samtidig er det nødvendigt at have prøvens indhold som pejlemærke. Jeg har på kurserne oplevet hvordan deltagerne er meget fokuseret på hvad der skal til for at bestå testen. Der går meget tid med at berolige deltagerne.
- i relation til undervisningsdifferentiering?: Jeg syntes ikke jeg har ændret på min undervisningsdifferentiering, der skal stadig være læring for alle niveauer. Men jeg oplever at deltagere som er usikre, kræver mere opmærksomhed end tidligere.

7.c Hvordan har prøven påvirket din undervisning...

- i forhold til hvordan prøven gennemføres (prøveform)? Ved praktiske prøver er min undervisning ændret fra at tidligere at tage udgangspunkt i nogle konkrete problematikker fra deltagernes hverdag til at udgangspunktet bliver en central stillede prøve.
- i forhold til hvor lang tid prøven tager?: Jeg mener ikke at prøverne tager længere tid end jeg tidligere har benyttet til at konstatere om deltageren har tilegnet sig pensum
- i forhold til deltagernes evt. læse- skrivesvage deltagere? Der er væsentlig større opmærksomhed på læse- skrivesvage deltagere da specielt multiple choice prøver fordrer at man kan læse og eventuelt finde tilbage i det udleveret undervisningsmateriale.

7.d Hvordan har du forberedt deltagerne på prøven...

- i forhold til introduktion til kursus og prøve? Ved introduktion til kurset bliver deltagerne gjort bekendt med prøvens form og hvornår den afholdes. Samtidig gennemgår jeg målbeskrivelsen for kurset både for at anskueliggøre hvad vi skal lære, men også for at forklare hvilket stof prøven omhandler.
- i forhold til deltagernes forberedelse inden prøven? Jeg forsøger at fastholde at forberedelsen til prøven er at deltage i undervisningen
- i forhold til deltagernes gennemførelse af prøven? Prøvebeskrivelsen af prøven gennemgår vi sammen. Specielt hvis jeg oplever at der er "fælder" i testen, gør jeg opmærksom på dette. Fx hvis der er mere end et korrekt svar til nogle af spørgsmålene men ikke til andre.
- i forhold til formidling af prøvens resultat? Alle deltagerne får deres besvarelse tilbage hvilket giver mulighed for at hver enkelt at konstatere hvor vedkommende eventuelt har fejl. Efterfølgende indsamles besvarelserne igen. Alle deltagere har desuden mulighed for at få en personlig gennemgang af prøven.

7.e. Hvad er deltagernes typiske reaktion på prøverne – både før og efter prøven?

Før prøverne er der stor nervøsitet, de fleste er usikre på egne muligheder for at aflevere en korrekt besvarelse. Efter prøverne er der glæde over at prøven er overstået.

7.f. Har prøven påvirket negativt i gennemførelsen af din undervisning?

(ja/nej) Ja

- på hvilken måde?: Der er ved nogle prøver fokus på emner som jeg ikke tidlige har vægtet særlig højt. Der går tid med at berolige deltagerne.

7.g. Har prøven påvirket positivt i gennemførelsen af din undervisning?

(ja/nej) Ja

- på hvilken måde?: Det er nemmere at gennemføre undervisningen ud fra devisen "høre i ikke efter dumper i" fokus har ændret sig. Det betyder (måske) at min rolle som inspirator, i forhold til at "sælge" stoffet ikke er så nødvendig. Jeg behøver heller ikke tage beslutningen om at "dumpe" en deltager, det klarer prøven

Dialog for udvikling af faglærerseminar

Programmet ses indeholde et antal workshops med fokus på at faglærerne kan spare sammen omkring elev-opgaver, undervisningsformer, prøveformer og "lige vilkår".

Workshops:

Undervisningstilrettelæggelse

Hvordan kan man sammensætte et forløb hvor man sikrer at eleverne kommer rundt om alle elementer i målpindene og hvor lang tid bør der afsættes til gennemførelse af test og prøve.

Tilpasning af elev-opgaver i undervisningen

Medbring gerne en eller to af dine elevopgaver til diskussion i gruppen.

Ud fra de medbragte elevopgaver, arbejder gruppen på at støtte hinanden i processen mod at tilpasse elevopgaverne hen mod et format/indhold som retter sig mod gennemførelse af den centralt stillede test/prøve på målet.

Hvad er lige vilkår?

I gruppen arbejdes med en definition af begrebet "lige vilkår". Målet er at ende med en fælles forståelse for HVORDAN vi kan sikre at alle går til prøve til lige vilkår.

Hvem har brug for "særlige vilkår" og hvordan dokumenterer vi det?

Hvilke håndtag har vi at skrue på for at hjælpe de som ikke er så stærke?

De læsesvage? ADHD'erne? De tosprogede? Andre?

Prøveformer

Hvordan ser prøveformen ud til de forskellige kurser? Er der nogen hvor formen passer fantastisk? Er der mål hvor prøveformen er helt ved siden af i forhold til målet?

Gruppen kommer med eksempler og forslag til forbedringer

Bilag 5 - De udviklede faglærerseminarer

Skabelon for udvikling af faglærerseminar - Effektiv undervisning på kurser med prøveafholdelse.

Dato: 16/12-2020 Navn på udvikler/skole: Martin Jensen (Mercantec)
Torben Dybdahl Jensen (Amu-Nordjylland)
Thomas Holland (Learnmark)
Kristoffer Kristensen (Learnmark)

1. Faglærerseminarets faglige tilknytning:

Her beskrives kort den faglige tilknytning – fx AMU kursets titel samt hvilken faglighed i relation til AMU kurset, som seminaret skal understøtte.

Seminaret understøtter AMU-kurser (inden for bygge og anlægsområdet) hvori der indgår afsluttende test.

2. Faglærerseminarets titel:

Her angives faglærerseminarets titel, der beskriver seminarets mål og tilhørsforhold i relation til AMU kursus.

Hvordan indtænkes et AMU-måls afsluttende prøve bedst i undervisningsplanlægningen => Effektiv undervisning på kurser med prøveafholdelse.

3. Formål med faglærerseminaret:

Beskrivelse af baggrund og årsag til behovet for faglærerseminaret

Pr. 1 januar 2020 er test og prøver blevet en integreret del af arbejdsmarkedsuddannelserne. I april 2020 gennemførte Byggeriets Uddannelser en spørgeskemaundersøgelse blandt faglærere som underviser på AMU-kurser inden for Bygge- og Anlæg. Undersøgelsen synliggjorde at en overvejende del af faglærere har ændret sine didaktiske og pædagogiske overvejelser i forbindelse med indførsel af prøver på AMU-kurser på grund af en række oplevede problematikker

Undersøgelsen peger konkret på de udfordringer prøverne giver, samt tiltag som prøverne fordrer:

Fx:

- Undervisningen skal forholde sig til både målbeskrivelse og til prøven.
- Deltagerne skal forberedes på prøverne
- Der skal afsættes tid til både prøve og tilbagemelding
- Nervøsitet i forhold til at "gå til eksamen" skal anerkendes og imødekommes
- Hvordan fastholdes at drivkraften for deltageren er "lyst til at lære" frem for "frygt for at dumpe"

4. Målet for faglærerseminaret:

Beskrivelse af, hvad der ønskes at opnå med seminaret – hvilke kompetencer/viden/indsigt/ refleksioner faglæreren gerne skal opnå på seminaret og hvad der ønskes/ forventes dette at udmøntes i efterfølgende.

Dette faglærerseminar har til formål at styrke underviserens kompetencer, så der erhverves brugbare redskaber til at planlægge undervisningen, så der tages bedre hensyn til afviklingen af test og prøver. Underviseren får indsigt i didaktiske modeller, som kan bruges i den daglige planlægning af et undervisningsforløb hvor der afsluttes med en prøve.

Desuden giver seminarerne faglæreren viden om og forståelse for hvilke mekanismer der igangsættes når en deltager præsenteres for en prøve.

5. Processen for seminaret:

Beskrivelse af, hvordan målet kan opnås processuelt – hvilke processer, der skal anvendes for at opnå målet.

På seminarerne bliver faglærernes egen erfaringer sammenstillet med intentionerne bag indførelsen af test og prøver. Faglærernes egen erfaringer kommer i spil i debat med foredragsholdere samt andre deltagere via workshops.

6. Virkemidler, der anvendes i faglærerseminaret:

Beskrivelse af de pædagogiske værktøjer og redskaber, der forventes anvendt og videreformidles til faglærerne.

Der tages udgangspunkt i oplæg som deltagerne efterfølgende bearbejder i workshops og sammenstiller med egne erfaringer under vejledning af facilitator som igangsætter og fastholder fokus på emnet efterfølgende debatteres resultaterne i plenum

Følgende emner kan blive berørt:

Gruppearbejde

Transfer

NUZO

Undervisningsdifferentiering

7. Planlægning og udvikling af program for faglærerseminaret:

Beskrivelse af planlægning og program for faglærerseminaret.

Faglærerseminariet er opdelt i to dele med følgende overskrifter:

- 5) Effektiv undervisning med henblik på læreprocessen, rammefaktorer og læringsforudsætninger
- 6) Effektiv undervisning på kurser med prøveafholdelse med fokus på mål og indhold

Til hvert seminarie inviteres en oplægsholder med viden om de pågældende emner i henhold til punkterne i Hiim og Hippes helhedsmodel. Alt efter hvilken foredragsholder der vælges, kunne det være naturligt at lade disse medvirke ved planlægningen.

Seminaret udbydes som 2 x 1 dag.

Første dag afholdes i 2. kvartal 2021 og anden dag afvikles 3. eller 4. kvartal 2021

Det forventes at seminarerne udbydes i både øst og vest Danmark

8. Implementering af seminarets mål på skolerne:

Beskrivelse af, hvordan målet for seminaret forventes implementeret af faglærerne på skolerne.

Efter at faglærerne har deltaget i begge seminar, er disse udstyret med nogle redskaber som kan implementeres i deres daglige praksis. Disse redskaber vil det være naturligt for de enkelte skoler at følge op på, og understøtte udbredelsen af, i lærergruppen.

Dette kan fx gøres gennem debat på faglærerteamsmøder.

9. Formidling og opfølgning af faglærerseminaret

Beskrivelse af, hvordan seminarets resultater videreformidles og opfølgning på seminaret.

Skolen som afholder seminaret, udfærdiger et referat af dette. Referatet sendes til Byggeriets Uddannelser som står for den videre formidling af resultaterne til faglærere og skoler i branchen.

---

10. Faglærerseminarets program

Faglærerseminarets program indsættes her eller vedhæftes denne fil.

Inden seminaret forventes det at deltagerne har overvejet hvilke erfaringer man har haft med test og prøver. Dette gøres evt. ved at bruge det spørgeskema som Byggeriets Uddannelser tidligere har udsendt.

Seminar 1.

Emne: Læringsforudsætninger, Læreprocesser, Rammefaktorer og Vurdering

- 8.00** Velkomst (Byggeriets Uddannelser) og præsentation af mødeleder samt gennemgang af programmet
Herunder grundlaget for afholdelse af faglærerseminar med fokus på didaktiske overvejelser i forbindelser med afholdelse af kurser med prøver.
- Punkt 1** Præsentation af deltagerne
- Punkt 2** Oplæg af inviteret oplægsholder omkring
"Deltagere for hvem test og prøver er en uoverstigelig forhindring
- Hvordan forbereder faglæreren sig på at imødekomme deltagernes frygt for test."
- Punkt 3** Workshop
På baggrund af oplægget diskuterer deltagerne egne erfaringer.
- Punkt 4** Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
- Punkt 5** Middag
- Punkt 6** Oplæg af inviteret oplægsholder omkring
"Klasseledelse - læreprocessor og rammefaktorer"
- Punkt 7** Workshop
På baggrund af oplægget og egne erfaringer diskuterer deltagerne hvilke redskaber der vil være hensigtsmæssige i den daglige praksis for at imødegå de italesatte problemstillinger.
- Punkt 8** Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
- Punkt 9** Fælles sammendragning af dagens pointers- og afslutning

Seminar 2:

Emne: Mål, Indhold og Vurdering -undervisningsdesign i forhold til gennemførelse af test og prøve i AMU

- 8.00** Velkomst (Byggeriets Uddannelser) og præsentation af mødeleder samt gennemgang af programmet
- Punkt 1** Eventuelt præsentation af deltagerne (hvis dette er aktuelt)
Herunder refleksion hos deltagerne siden seminariets dag 1
- Punkt 2** Oplæg af inviteret oplægsholder omkring
"Udvikling af understøttende undervisningsmateriale som tilgodeser kurser med en afsluttende test"
- Punkt 3** Workshop
På baggrund af oplægget diskuterer deltagerne egne erfaringer i forhold til undervisningsopgavers udformning -hvad er godt og hvad er skidt?
Deltagerne opfordres til at medbringe en eller flere undervisningsopgaver som i gruppen kan være genstand for debat ud fra oplægget
- Punkt 4** Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
- Punkt 5** Middag
- Punkt 6** Oplæg af inviteret oplægsholder omkring
"Vurdering –gennemførelse af test og prøver"
- Punkt 7** Workshop
Med afsat i nogle af målene gennemgår gruppen de valgte prøveformer og vurderer både styrker og svagheder. Hvor er formen perfekt og hvor er prøveformen helt ved siden af.
Gruppen kommer med eksempler og forslag til forbedringer
- Punkt 8** Grupperne præsenterer deres fremkomne pointer i plenum
- Punkt 9** Fælles sammentrækning af seminariernes samlede pointers og afslutning

INPUT til de to seminarer

Forslag til oplægsholdere:

(Det er vigtigt at den valgte oplægsholder har erfaring med problematikken for denne elevgruppe)

Oplæg 1

"Deltagere for hvem test og prøver er en uoverstigelig forhindring"

aut. psykolog Margrethe Jungersen, psykolog@mjungersen.dk

Oplæg 2

"Klasseledelse - læreprocessor og rammefaktorer"

Jens Ager Hansen, lektor via universitet college, jeah@via.dk

Oplæg 3

"Udvikling af understøttende undervisningsmateriale som tilgodeser kurser med en afsluttende test"

Lektor Jan Bisgaard <https://www.kp.dk/medarbejdere/jabi/>

Oplæg 4

"Vurdering –gennemførelse af test og prøver"

Lektor Jan Bisgaard <https://www.kp.dk/medarbejdere/jabi/>